

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, od 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 151 (13.981)

Trst, sobota, 10. avgusta 1991

Italijanske oblasti so se odločile, da bodo vse begunce s trajekti in letali čimprej vrnile v domovino

Pod pritiskom tisočev albanskih pribežnikov se je Bari spremenil v žarišče napetosti

Na nogometnem stadionu skuša okrog 7 tisoč žejnih in lačnih Albancev zbežati nadzoru policijskih sil Velike zamude pri prevažanju čez Jadran nastajajo, ker trajekti ne morejo pristati v albanskih pristaniščih

Manj obljub več dejstev

Italija se v teh dneh že tretjič v nekaj mesecih spoprijema z množičnim prebegom Albancev. V nekaj dneh jih je prišlo na tisoče do apulijske obale s splavi, ribiškimi barkami, na nepopisno natrpanih tovornih ladjah. V iluziji, da jim bo jadranska sosedka omogočila boljše življenje, tisto, ki so ga lahko videli na televizijskih ekranih, še zlasti pa v reklamnih vložkih.

Osnovni razlog tega množičnega prebega, ki ima za jadranske razmere biblijske razsežnosti, je isti, ki sili k begu Tunizijce, Marokance, Šrilančane, Vietnamce: ime mu je lakota, priimek brezperspektivnost. V situaciji, ko primanjkuje kruha, ko je sočen sadež nedosegljiv luksuz, marsikdo ne vidi drugega izhoda kot to, da poskuša srečo na tujem, na bogatem Zahodu, kjer je vsega v izobilju. In razočaranje je tem večje, ko jim »obljubljena dežela«
zaloputne vrata v obraz.

Prizori iz Barija kažejo, da je bila Italija povsem nepravilna na novo emergentno situacijo in jo je novi val prebegov iznenadil. Položaj pa je zakompliciralo še dejstvo, da albanska vlada v svojih pristaniščih ne obvladuje več položaja in da tudi prisilna vrnitev prebežnikov ni mogla iti po programu.

Očitno je, da Italija ni sposobna danes (in ne bo niti jutri) sprejemati na tisoče prebežnikov. Tega ne bi zmogle niti bogatejše in boljše organizirane države. Toda veletoka beguncev ne bodo ustavile niti hermetično zaprte meje. Težave, ki jih doživljajo države evropskega vzhoda v prehodu od planske v tržno gospodarstvo, so danes najbolj izrazite in dramatične v gospodarsko šibki in do večerj avtarhični Albaniji, jutri pa se bodo pokazale še drugod: na Poljskem, na Bolgarskem, v Romuniji... DvanajstERICA je pravilno ocenila, da bo treba s politiko gospodarske in tehnološke pomoči ozdraviti te gospodarske sisteme in jih okrepiti vsaj toliko, da bodo svojim ljudem lahko omogočile dostojno preživetje.

Problem je v tem, da doslej še ni prešla od besed in obljub k dejanjem. Interes Italije je, da vdahne konkretne načrtovani politiki pomoči dvanajstERICe, preden bo prepozno in preden se bo ob pritisku lačnih množic z Vzhoda zrušil tudi načrt združene Evrope, ki naj bi postala novi gospodarski in politični dejavnik v svetu.

V.T.

BARI — Val 13 tisoč albanskih beguncev, ki je butnil predvčeršnjim ob italijansko obalo, je spravil Bari na kolena. Mesto je bilo — in vsaj nekaj dni verjetno še bo — kot v obsedenem stanju. Italijanski krizni štab — v njem so vsi pristojni ministri in prefekti — se je tokrat odločil za »trdo roko«
: vsi begunci se morajo vrniti nazaj, ker si jih italijanska država enostavno ne more vzeti v breme. Tako je na tisoče albanskih beguncev postalo čez noč ujetnikov. Na pomolih v Bariju jih je sinoči bilo natrpanih okrog 3 tisoč, na stadionu pa sedem tisoč. Okrog tisoč so jih v teku dneva že prepeljali z vojaškimi in civilnimi letali v Tirano, zjutraj pa je odplul trajekt Tiziano, ki je na krovu imel okrog 650 prebežnikov in večje število policijskih agentov ter karabinerjev.

Albanci nočejo domov, kjer ni kruha, dela in sodobnemu človeku primernega življenja. Zato se jim zdi ravnanje italijanskih oblasti nerazumljivo. Potovanje v nečloveških razmerah, močna pripeka, vročina (v Bariju je včeraj bil izredno topel in soparen dan), pomanjkanje vode, hrane, nehijske razmere, vse to traja že nekaj

dni. Da je bilo vse zaman, da so sedaj ujeti v nekem stadionu-lagerju, tega ne morejo sprejeti. Zato so se na nogometnem igrišču razmere tako zaostri- le, da so se sile javnega reda umaknile iz njega in dobile ukaz, da za pobege skrbijo, kot da bi šlo »le«
za vprašanje javnega reda. Begunci skušajo zbežati iz stadiona, večje skupine mečejo na policiste vse, kar jim pride pod roke, tu pa tam se komu posreči, da uide nadzoru. Takrat se začne »lov na Albance«, ki sicer ne traja dolgo, saj so bežeči popolnoma izčrpani. Več kot dvesto so jih že sprejeli v bolnišnice, gre predvsem za otroke in nosečnice, precej pa je tudi takih, ki so se ranili v spopadih s policijo ali z drugimi begunci. Kljub kontroli je namreč marsikomu uspelo, da je prethotapil s seboj orožje, tako da se na stadionu sliši streljanje. Gasilci ne izključujejo možnosti, da bi na stadionu že prišlo do žrtve. Zaradi izredno dramatičnega stanja sta v Bari včeraj prispela podnačelnik policije Lamberto Mosti in funkcionar OZN za prebežnike Jurgen Humburg.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V pristanišču v Bariju so nagnetli tri tisoč albanskih beguncev, ki se bodo morali vrniti v domovino (Telefoto AP)

Krizni štab KVSE pozval k takojšnjemu začetku pogajanj KVSE je z dodatnimi opazovalci razširila misijo ES v Jugoslaviji

PRAGA — S pozivom, naj se najkasneje do 15. avgusta začnejo pogajanja o prihodnosti Jugoslavije, se je včeraj v Pragi zaključilo dvodnevno zasedanje kriznega štaba KVSE. Vse evropske države ter ZDA in Kanada so od sprtih strani v Jugoslaviji tudi zahtevale, da se izogibajo vsakemu nasilnemu dejanju, ki bi lahko preprečilo nadaljevanje mirnih pogovorov. Istočasno so članice KVSE tudi obnovile svoj predlog, da v Jugoslavijo pošljejo »misijo dobre volje«, da bi olajšali dialog o prihodnosti države.

KVSE je tudi sprejela tekst, s katerim podpira dejavnost ES in v soglasju z Jugoslavijo tudi razširja aktivnosti misije, ki naj bi nadzorovala prekinitev ognja. Tako se bodo opazovalcem ES pridružili še predstavniki štirih držav KVSE, in sicer iz Švedske, Poljske, Kanade in Češkoslovaške, število opazovalcev pa se bo postopoma povečalo od 50 na 300 do 400 oseb.

Jugoslovanska delegacija je šele po dolgotrajni diskusiji sprejela pri formulaciji teksta besede o pomoči pri pogajanjih o prihodnosti Jugoslavije, zavrnila pa je kakršenkoli namig o »nedotakljivosti notranjih meja«, kar so predstavniki številnih držav želeli vključiti v dokument. »Tehnična pomoč dvanajstERICe in KVSE v obliki opazovalcev je sprejemljiva,«
je dejal šef jugoslovanske delegacije Vladimir Pavičević, »vendar pa smo mi sami sposobni, da začnemo politični dialog in najdemo pravo rešitev za jugoslovansko krizo.«

Poslanci iz Avstrije na obisku v Sloveniji

LJUBLJANA — Republiko Slovenijo je danes obiskala parlamentarna delegacija Republike Avstrije, ki jo je vodil Peter Schieder, predsednik zunanjepolitičnega odbora in poslanec Socialdemokratske stranke Avstrije. V Sloveniji so se pogovarjali s članom predsedstva Slovenije dr. Dušanom Plutom, s predsednikom Demosa dr. Jožetom Pučnikom, predsednikom slovenske skupščine dr. Francetom Bučarjem, predsednikom slovenske vlade Lojzetom Peterletom in predstavniki slovenske skupščine.

Na tiskovni konferenci po razgovorih so povedali, da so pred Slovenijo obiskali že Srbijo in Hrvaško in da imajo občutek, da so po pritiskih Evropske skupnosti tudi v Srbiji začeli drugače razmišljati. Najpomembnejše se jim zdi, da so na Hrvaškem ustavljeni oboroženi spopadi. Vsa Evropa zelo podrobno spremlja dogodke v Jugoslaviji, zato so izrazili upanje, da bodo v vseh jugoslovanskih republikah pokazali dobro voljo pri reševanju krize. Avstrijski parlamentarci menijo, da bi v primeru ponovne agresije na Slovenijo, Avstrija Slovenijo takoj priznala, ne glede na odločitve Italije. (STA)

V Kalabriji ubit znan kasacijski sodnik

REGGIO CALABRIA — Namestnik generalnega tožilca pri kasacijskem sodišču v Rimu Antonio Scopelliti je izgubil včeraj življenje v atentatu, do katerega je prišlo nedaleč od Reggio Calabrie, kjer je preživel počitnice. Po prvih preiskavah kaže, da se je visoki funkcionar, star je bil 56 let, peljal s svojim avtom, ko ga je nepričakovano zadel v glavo strel iz pištole. Scopelliti je izgubil nadzorstvo nad vozilom in zapeljal v škarpo, kjer so ga čez nekaj ur, po telefonskem pozivu neznanca, odkrili agenti prometne policije.

Vest, da so v Kalabriji ubili uglednega in priznanega sodnika, je razburila vladne in parlamentarne kroge. Po nalogu notranjega ministra Scottija sta se v Reggio Calabrio odpeljala komisar za boj proti mafiji Domenico Sica in šef Criminalpolja, z obsodbo kriminalnega terorizma in poklonom njegovemu pomenu pa sta se oglasila sam predsednik Cossiga in predsednica poslanske zbornice Nilde Iotti.

Pokojni sodnik je bil po rodu iz Kalabrije in se je kot javni tožilec ukvarjal zadnja leta predvsem z mafijskimi procesi, v njegovi karieri pa ni manjkalo tudi procesov proti pripadnikom rdečih brigad. V enem od zadnjih, je v imenu drugostopenjskega tožilstva zahteval preključne pogoje svobode za bivša brigadista Farando in Moruccijsa.

Marca je bil javni tožilec na procesu o pokolu na »božičnem vlakcu«, še prej pa je v maksiprocesu proti mafiji zahteval zapor za 65 mafijcev. Scopelliti se je po službeni dolžnosti ukvarjal tudi s kalabrijskimi kriminalnimi organizacijami, zato so hipoteze, kdo je naročil morilcu njegov konec, številne. Če je bila mafija, bi bilo to prvič, da je pokončila sodnika v Reggio Calabrii.

Črna skrinjica dokazala tehnično brezhibnost strmoglavljenega letala

LONDON — Do 20,56 po italijanskem času je polet DC9 družbe Itavia, ki je v skrivnostnih okoliščinah takrat strmoglavil 27. junija 1980 pri Ustici, potekal povsem normalno, tehnično stanje letala pa je bilo brezhibno. To je pokazalo prvo »poslušanje«
črne skrinjice letala, ki so ga opravili v angleškem centru AIIB (Accident Investigation Institute Branch) v bližini Londona.

Iz podatkov v črni skrinjici je razvidno, da je bilo letalo tehnično povsem brezhibno in zato odpade vsakršna pomisel, da bi do nesreče lahko prišlo zaradi okvare motorja ali kake druge okvare na trupu letala. Trak z zapisom poleta so včeraj že prepeljali v Rim, kjer bodo skušali odkriti še nekatere druge podatke. Še posebej bodo zapise z »data flight recorderja«
primerjali z radarskimi podatki s Ciampina, na kjer so takrat posredovali podatek, ki je naletel na nasprotujoče si ocene. Tako naj bi radarski posnetki dokazovali prisotnost nekega drugega letala v bližini DC9, kasneje pa so med prvo strokovno analizo, ki jo je ukazal sodnik Bucarelli, ta podatek ocenili kot tehnično pomanjkljivost in napako radarja na Ciampinu.

Ob posamičnem nenadzorovanem streljanju in eksplozijah Premirje v Hrvaški še drži

BEOGRAD — Včeraj je zasedala komisija predsedstva SFRJ za nadzorovanje prekinitev ognja v Republiki Hrvaški. Na seji so ugodno ocenili dejstvo, da v zadnjih 24 urah ni bilo večjih in organiziranih kršitev premirja, čeprav se občasno, nenadzorovanemu in posamičnemu streljanju in razstreljevanju ni dalo izogniti. Člani komisije so poročali o doslej opravljenem delu, komisija pa je nato sprejela delovni program in razporedila odhode operativnih skupin zveznega sekretariata za notranje zadeve na teren, kjer bodo nadzorovale vmesni prostor med sprtimi stranmi.

Člani komisije so se seznanili tudi s pobudo za sprejem zakona o amnestiji za nekatera kazniva dejanja, storjena v minulih dogodkih na območju Hrvaške. S tem v zvezi je komisija sklenila, da je treba vse takšne pobude vsestransko preučiti in dobiti zadnje mnenja pri-

stojnih zveznih ustanov in hrvaških republiških organov.

Opazovalne skupine zveznega sekretariata za notranje zadeve naj bi že v ponedeljek dopolnili tudi s predstavniki republiških sekretariatov za notranje zadeve iz Makedonije, BiH in Slovenije. Kot je dejal predsednik državne komisije dr. Branko Kostić, bodo na kriznih območjih ustanovili tri opazovalske točke, in sicer prvo za območja Slavonije, Baranje in zahodne Srema, drugo za območje Banije in Korduna ter tretjo opazovalsko območje za kninsko Krajino. Opazovalci bodo imeli na voljo avtomobile in helikoptere z vidnimi oznakami, da gre za »opazovalce«. Njihova naloga bo ugotoviti, kdo je kršil premirje, če bi do tega prišlo. Prav tako bodo nadzorovali območja med sprtimi stranmi, ki se bodo morale med seboj razmakniti za najmanj 800 metrov.

Polemika o Cossigovem načrtu za pomilostitev Curcia Italija razdvojena glede odnosa do voditelja rdečih brigadistov

»Politični signal«

COURMAYEUR - Počitnice so za predsednika italijanske republike Francesca Cossiga postale ena od tolikih priložnosti, da v kramljanju z novinarji oriše svoje poglede na Italijo, njen politični in ustavni sistem, na stranke itd. Oddih v Dolini Aoste v tem pogledu ni izjema in tudi včeraj se je predsednik povrnil z žgočim vprašanjem, ki polnijo strani italijanskih avgustovskih časopisov.

Ob zadevi Curcio je Cossiga vztrajal pri stališču zadnjih dni: pomilostitev nekdanjega voditelja rdečih brigad je v bistvu »politični signal«, ki naj bi pognal v tek vrsto mehanizmov in omogočil neke vrste narodno spravo ter zapisal besedo koncu pod poglavje emergentnega obdobja. V tem okviru je predsednik republike dodal, da ne nikoli imel jasnih dokazov o morebitni vpletenosti obveščevalnih služb vzhodnega bloka v teoristični pojav v Italiji. Po njegovi oceni je terorizem italijanski pojav, ki ga mora rešiti Italija. Pri tem pa je razlikoval med ultrardečim in neofašističnim terorizmom in pribil, da pokoli niso bili vsi pojasnjeni. Dodal je, da je on osebno povedal sodnikom, vse kar je vedel, vsi pa niso ravnali tako. Več o tem Cossiga ni hotel reči, kot tudi ni hotel govoriti o povezavi med neofašističnim terorizmom in ložo P 2, češ »dokler ne bo dokončne razsodbe bi vsakršno uganjanje prispevalo le k večji zmedii«.

V pogovoru z novinarji se je nato pikro dotaknil tudi Marca Pannelle in njegove zahteve, naj Cossiga odstopi sicer bo vložil zoper njega tožbo. »Kljub vsemu, « je dejal Cossiga, sem to noč mirno spal in Marcove obtožbe niso motile mojih sanj.«

RIM - Najprej s pismom tedniku L'Espresso in nato s svojimi izjavami zadnjih dni o pomilostitvi voditelja ultrardeče teroristične skupine rdečih brigad je predsednik republike Francesco Cossiga izval v Italiji ostro politično in juridično polemiko, ki polni časopisne strani in v bistvu demantira staro novinarsko pravilo, da se v mesecu, ki je v Italiji tradicionalno namenjen počitnicam, nič ne dogaja.

Prav to dejstvo so nekateri zamerili predsedniku republike. Med temi je demokrščanski poslanec Luigi Castagnetti, ki se je včeraj oglasil z ugotovitvijo, da je »žalostno, da se o tako zahtevnih in kočljivih zadevah, kot je morebitna pomilostitev renata Curcia, razpravlja v gorskih kočah, namenjenih poletnemu oddihu«. Član vsedržavnega vodstva KD, ki ga je najbrž zbudila Cossigova opazka, da stranka relativne večine kot vselej molči in se noče opredeliti, je menil, da »bi morala vlada sklicati parlament in mu omogočiti, da se izreče o vprašanju, če že meni, da je treba napisati besedo konec pod poglavje terorizma«.

Na isto valovno dolžino so bile uglasene tudi ocene vsedržavnega sekretarja liberalne stranke Altissima in predsednika socialdemokratske stranke Pretija. Za Altissima je »pomilostitev Renata Curcia huda politična, moralna in človeška napaka«. Zaradi tega mora po njegovi oceni vlada narediti vse, da prepreči pomilostitev. Preti je bil še odločnejši. »Če bo Cossiga vztrajal v svoji odločitvi, bo moral zapustiti predsedniško mesto.« Preti je tudi očital predsedniku republike, da bi s pomilostitvijo dokončno pokopal stroj italijanske pravice, ki že ne deluje najboljše.

V dmevu, ki so ga označevale predvsem negativne politične ocene pobude državnega poglavarja, je eno od redkih pohvalnih besed izrekel vodja levičarske struje Demokratične stranke levice Pietro Ingrao. Priletni lider, ki je prvi prebil zid molčečnosti DSL o tem vprašanju, je v intervjuju z novi-

narjem rimskega Manifesta poudaril, »da je Cossigova pobuda nedvomno pomemben signal«. Po njegovem mnenju pa pomilostitev Curcia ne bo rešila problema. Potrebno bi bilo sprejeti zakon, ki bi zmanjšal kazni zaprtim teroristom, »čeprav dvomim, da bo parlament uspel sprejeti tak ukrep v tem obdobju počasnosti in kalnosti zakonodajne dobe«.

Ingrao je svoje stališče utemeljil s trditvijo, da je dosmrtna ječa »nesprejemljiva in absurda kazen«, po njegovi oceni pa tudi protiusustavna, »saj ustava določa, da je kaznilnica namenjena prevzgoji jetnikov. Smešno je misliti, da se nekoga lahko prevzgoji, če se ga za vse življenje zapre med štiri zidove«.

Po njegovi oceni mora država končati s poglavljem terorizma, saj je v bitki s teroristi zmagala. Terorizem je bil po mnenju Ingraa politični pojav, ki je bil poražen zaradi vojaške, predvsem pa zaradi politične šibkosti ponujenih predlogov. Država in ljudje ne smejo sicer pozabiti in odmisli obdobja terorizma, »najbrž pa je danes čas, da se do tistih, ki so pred nekaj leti streljali, obrnemo z bolj naprednim in ambicioznim predlogom«.

Dokaj nepričakovano se morebitni pomilostitvi Curcia ni zoperstavili niti Morov sin Giovanni, ki je v članku za Avvenire napisal, da ne nasprotuje pomilostitvi, »čeprav me zelo moti, ko opisujejo Curcia kot neke vrste Robin Hooda«. Po njegovem mnenju problem ne zadeva samo »spoštovanja bolečine tistih, ki so jih teroristi ubili svojce, pač pa ves narod, kateremu so voditelji ponavljali, da s teroristi ne more biti dogovora«. Predvsem pa se Giovanni Moro boji, da bi s pomilostitvami nekateri hoteli na hitro zapreti in odmisli poglavje terorizma, medtem ko je treba marsikatero plat tega vprašanja se razčistiti. Če Italija ne bo znala dostojnosno rešiti tega vprašanja, bo v očeh ljudi država zgubila še tisti kanček verodostojnosti, ki ga morda še ohranja.

V Libanonu ugrabili francoskega državljana

BEJRUT — V Libanonu je v četrtek prvič po letu 1988, in potem, ko je islamski Džihad po 1.943 dneh ječe izpustil britanskega novinarja Johna Mc Carthyja, spet prišlo do ugrabitve. Tokrat so neznanci ugrabili 25-letnega Francoza Jeromea Leyrauda, ki je od maja letos delal za humanitarno organizacijo »Zdravniki sveta«, za katero je že prej delal v Sierra Leoneju.

Vest o ugrabitvi je včeraj potrdilo francosko zunanje ministrstvo, ki je sporočilo, da je odgovornost za ugrabitev prevzela »Organizacija za zaščito pravic zapornikov«, istočasno pa so Francozi tudi demantirali trditve domnevnih ugrabite-

ljev, da je Leyraud pripadal obveščevalni službi.

Nova ugrabitev nekoliko zapleta položaj, saj so po izpustitvi Mc Carthyja vsi pričakovali, da se bo kmalu znašlo na svobodi še preostalih 12 zahodnih talcev, ki naj bi bili še v rokah Džihada. Kaj več o usodi talcev naj bi bilo znanega morda že v nedeljo, ko se bo z Mc Carthyjem srečal generalni sekretar OZN Perez De Cuellar. Mc Carthy naj bi De Cuellarju izročil sporočilo, v katerem ugrabitelji zahtevajo posredovanje OZN pri izmenjavi zahodnih talcev za zaprte Arabce v izraelskih zaporih.

Izpustili nemške turiste

ISTANBUL — Deset nemških turistov, ki so jih prejšnji teden ugrabili kurdski uporniki, so včeraj izpustili v turški pokrajini Bitlis, v bližini kraja, kjer so bili tudi ugrabljeni. Kot je povedal glasnik nemškega zunanjega ministrstva, je njihovo zdravstveno stanje dobro, našel pa jih je voznik nekega avtobusa, ki je tudi odpeljal tri moške, štiri ženske in štiri otroke v neko restavracijo, od koder je tudi poklical policijo. Iz nemškega zunanjega ministrstva so še sporočili, da se bo deseterica vrnila v domovino takoj, ko bodo dobili dovoljenje turških oblasti, ki nameravajo ugrabljence še zaslišati. Nemške turiste so ugrabili pred tednom dni v nekem kempingu, odgovornost za ugrabitev pa je prevzela organizacija »Vojska za ljudsko osvoboditev Kurdistan«. Iz Bonna so tudi zagotovili, da za izpustitev rojakov niso bili postavljeni nikakršni pogoji.

V Rimu preprečili 2 atentata

RIM — Včeraj ob zori so pirotehniški rimske policije preprečili dva bombna atentata na španski potovalni agenciji, ki imata svoja sedeža v Rimu. Policisti so najprej posredovali v agenciji Ecuador, kjer sta dva pirotehnik, šest sekund preden bi se sprožil urni mehanizem, preprečila eksplozijo nahrbtnika, napolnjenega s tritolom in nekaj plinskimi jeklenkami za tabornjenje. Nahrbtnik je bil obešen na kovinsko roletno pred vrati agencije. V drugem primeru pa je šlo za potovalko s podobno »vsebino«, ki so jo postavili pred špansko potovalno agencijo Melia.

Istočasno je že stekla tudi preiskava, preiskovalci pa so prepričani, da neznani teroristi pripadajo baskovski teroristični organizaciji Eta, ki naj bi zakrivila tri podobne atentate v italijanski prestolnici maja letos. V zvezi s preiskavo je treba še omeniti, da je včeraj dopoldne neki neznanec poklical sedež Anse v Palermu in sporočil, da odgovornost za neuspela rimska atentata prevzema organizacija »Oborožena falanga«, napovedal pa je še nove atentate. Neznaneec ni hotel govoriti o morebitni povezavi te organizacije z drugimi terorističnimi organizacijami, povedal pa je, da gre za mednarodno organizacijo.

Albanski begunci spremenili Bari v žarišče napetosti

Pred stadionom v Bariju je prišlo do izgrediv, ker so begunci skušali zbežati v mesto (Foto AP)

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Položaj se ne rešuje tako hitro, kot so prvotno računali v Italiji, ker albanskim oblastem ni uspelo prevzeti vojaškega nadzora nad pristanišči, letališče v Tirani pa ni usposobljeno za sprejem večjih letal. Trajekt Palladio, ki je že pred dnevi odplul iz Trsta z albanskimi begunci, ki se prostovoljno vračajo v domovino, še vedno nima dovoljenja za privez, kajti oblasti se bojijo, da bi nanj navalilo na tisoče beguncev. Pri vsem tem biblijskem begu je precej jasno, da gre predvsem za ekonomske vzroke, zanimivo pa je, da ga albanski časopisi — očitno v iskanju zunanjega sovražnika — pripisujejo Srbiji, ki naj bi z ošibitvijo Albanije utišala zahteve kosovskih Albancev.

Predvčerajšnjim je kazalo, da bo položaj v Bariju vendarle boljši od onega, ki je nastal v Brindisiu po marčevskem množičnem prebegu Albanecv, vendar ni tako. Objektivni razlogi — večje število beguncev, vročina, težave s predajo na albanskih tleh — so težki, vendar barijski župan trdi, da bi se za begunce lahko poskrbelo drugače, denimo na širšem prostoru, opremljenem z vojaškimi šotori.

Rim: Pomoč Albaniji če bo več sodelovala

RIM - Italija je pripravljena pomagati Albaniji, da premosti sedanjo krizo, toda Tirana se mora obvezati, da bo preprečila množične prebege, predvsem pa mora napeti vse sile in usposobiti letališča ter pristanišča za prisilno vrnitev prebežnikov. Tako je po navodilu zunanjega ministra De Michelisa poudaril včeraj albanskemu veleposlaniku v Italiji generalni sekretar Farnesine Bottai. Bottai, ki je vodil sestanek predstnikov ministrstev za obrambo, notranje zadeve, trgovinsko mornarico, in imigracijo, je nato v uradnem sporočilu dodal, da je italijanska vlada angažirana, da bi pomoč v zdravilih in hrani prišla v Albanijo čimprej, morda že prihodnji teden. Na sestanku je bilo tudi sklenjeno, da bo okreplejena italijanska ambasada v Tirani.

Notranji minister Scotti pa je v pogovoru z novinarji ocenil, da je stanje v Bariju zelo hudo in se je zaostri, ker zaradi težav v albanskih letališčih in pristaniščih ni bilo mogoče izpeljati plana prisilnih vrnitev po programu. Pri tem se je minister zapletel še v polemiko z neko časopisno agencijo, ki naj bi mu pripisala neizrečene trditve.

O problemu Albancev je včeraj govoril tudi predsednik Cossiga, ki je pohvalil Scottija in Boniverjevo ter sile javnega reda, ker so znale ohraniti vsaj delno javni red ob spoštovanju človekovih pravic.

SKD z Obale na obisku pri deželni KD

TRST — Deželna KD je v zadnjem času okrepila stike s slovenskimi krščanskimi demokrati in v sklopu teh stikov je pred dnevi deželni tajnik KD Longo, skupaj s še nekaterimi drugimi predstavniki KD, sprejel delegacijo SKD iz obalnega področja v Sloveniji, ki jo je vodil tajnik SKD v Kopru Ivo Bevk.

Na pogovorih so največ pozornosti posvetili težkemu političnemu in gospodarskemu položaju v Jugoslaviji, o posledicah, ki jih ima ta položaj za Slovenijo, o prisotnosti in vlogi italijanske manjšine, o vlogi Italije in Evrope pri reševanju sporov, kot tudi o vlogi vsedržavne in deželne KD pri utrjevanju demokratičnih procesov v Jugoslaviji, Sloveniji in drugih jugoslovanskih republikah. Posebno pozornost pa so na pogovorih namenili reševanju gospodarskih težav, ki grozijo Sloveniji.

Nagasaki se ne sme ponoviti

V Nagasakiju so pred Spomenikom miru včeraj počastili spomin ubitih med atomskih napadom pred 46. leti, ko so Američani na to mesto vrgli atomsko bombo (AP)

Nemčija jamči izvozne kredite za Slovenijo

FRANKFURT — Nemška vlada se je odločila da začasno obnovi izdajo jamstev za kredite za izvoz v Slovenijo, ki jih je ukinila ob proglasitvi slovenske samostojnosti. S tem v zvezi sta glasnika nemškega finančnega in gospodarskega ministrstva povedala, da bo za izdajo kreditnih jamstev zadolžena agencija hermes, ki je v rokah zasebnikov, vendar pa za kritje njenih operacij skrbi nemška vlada.

Vladna funkcionarja pa sta pri tem še poudarila, da bo država jamčila le za kredite, ki bodo najeti za transakcije, ki predvidevajo plačila v roku do enega leta in za trgovino z določenimi proizvodi. Med temi proizvodi je predvsem blago za široko porabo, zdravila in na splošno izdelki za primarne potrebe. Podobna odločitev nemške vlade naj bi veljala tudi za izvozne posle s Hrvaško.

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir; v SFRJ številka 10.00 din, mesečna naročnina 230.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845
ADIT 61000 Ljubljana
Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185
Fax 061/555343

Oglaš: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasni agenciji PUBLIEST srl - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723
Fax 0481/532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske zveze časopišnih založnikov FIEG

Deželni zakon o čezmejnem sodelovanju prodrl v Rimu

TRST — Vlado komisar De Felice je sporočil včeraj predsedstvom delnega odbora in skupščine, da je rimska vlada odobrila deželni zakon Furlanije-Juljske krajine o izvajanju nekaterih norm, ki jih vsebuje državni zakon št. 19/1991 za razvoj severovzhodnih obmejnih območij. Deželni zakon je odobrila skupščina, kakor vemo, 18. julija.

Temeljna poglavja tega zakona zadevajo ustanovitev finančne družbe za poslovanje z vzhodnimi deželami Finest v Pordenonu, uresničitev servisno-dokumentacijskega centra v Gorici, izpeljavo avtocestnih del, ki so potrebna za povezavo tukajšnjega prometnega omrežja z jugoslovanskim, in skupni italijansko-jugoslovanski program o zaščiti pred točo.

Deželni zakon bo postal veljaven v trenutku, ko ga bodo priobčili v Uradnem listu Dežele.

Ob koncu prvega polletja letos Državni deficit 58.332 milijard

RIM — Državnim računovodjem se junijski računi ne ujemajo. V prvem šestmesečju finančnega leta 1991 je dosegel državni primanjkljaj kar 58.332 milijard lir, kar po meni 20,2% več kakor v ustreznem obdobju lani. Čisti saldo, ki ga je treba finansirati, je znašal 83.908 milijard lir proti 97.468 po prvih petih mesecih tega leta. Ublažitev absolutne vrednosti salda in deficita (maja 66.662 milijard lir) zakriva odstotne škarje, ki se polagoma razširjajo: v času januar-maj je bil izračunani primanjkljaj za 16% večji, kot je bil v enakem razdobju lanskega leta.

V prvih šestih mesecih letos je zakladno ministrstvo ugotovilo za 185.612 milijard lir končnih prihodkov in za 269.520 milijard lir končnih izdatkov, medtem ko so blagajniške operacije izkazovale aktivni saldo v višini 25.586 milijard lir. Ker pa so bili izdatki manjši, kakor so prvotno predvideli, gre pripisati deficit več kot 58.000 milijard lir skrčenju prihodkov. Negativni saldo bodo pokrili s srednje in dolgoročnimi operacijami v znesku 56.967 milijard lir. Dolgovi so se medtem znižali za 4.268 milijard lir, sicer zaradi zmanjšane tekočeračunske zadolženosti pokrajinskih blagajn, spričo za 3.276 milijard lir povečanega oboka BOT, z doprinosom poštnih vlog za 1.152 milijard lir in z ublažitvijo raznih drugih dolgov za 211 milijard lir.

Italijanska industrijska proizvodnja nenehno pada

RIM — Kot pišemo drugje na tej strani, se italijanski gospodarski sistem maje. Zlasti slabo gre industrijski proizvodnji, ki je tudi sicer Ahilova peta tega sistema. Zavod Istat je izračunal, da je bil lanski porast proizvodnje ničten v primeri s predlanskim, ko pa je znašal +2,9% nasproti l. 1989. To pa še ni vse: v letošnjem juniju je bila industrijska proizvodnja za 2,6% nižja kot junija lani, a v vseh prvih šestih mesecih tekočega leta je nazadovala za 2,7% v primerjavi s razdobjem januar-junij 1990. Zlasti viden je bil padec v kovinarstvu (-7,2%), gradnji prevoznih sredstev (-5,6%) in na področju rud in nekovinskih izdelkov (-3,7%). Bolje je bilo le pri kovinah in njihovi predelavi (+2,7%) ter v papirni stroki (+3%).

Investicijski skladi izpodkopavajo tla borznemu sistemu

Če se kljub zabavi med pljuskajočimi valovi ali v svežini planin vsaj en hip zamisliš v zdajšnjo stvarnost v Italiji, te brzkone obide kakšen mučen vtis. In vendar gre za stvari, ki jih ni mogoče omalovaževati. Poskus, da bi naglo ustregli volji ljudstva, ki je prišla do izraza na zadnjem referendumu, da bi namreč naglo sprožili postopek za institucionalno in volilno reformo, je žalostno propadel. Med politiki vladne večine, med njimi in opozicijo, med vsemi skupaj in državnim poglavarjem teče nečastna besedna vojna. Med kandidati za vodilna mesta znotraj krajevnih zdravstvenih enot se odvija še bolj nečastno naskakanje na stolučke. Dnevne teme pogovorov med ljudmi so zdrabe med strankami in njih krčevito branjenje privilegijev, "podvig" ministra Formice na davčnem področju in seveda vsakdanji mafijsko obarvani umori. Bolj malo (ali nič) pa se govori o gospodarski stiski države.

Gospodarsko-finančni sistem, nosilni steber "evropske" Italije, nevarno škriplje. Reš je sicer, da so problemi, ki povzročajo škripanje, še zmeraj eni in isti: skoro patetični poskusi finančnih ministrov, da bi obrzdali velikanski deficit, paraliza privatizacijske strategije, težave s trgovinsko bilanco, pešanje konkurenčnosti proizvodnega aparata in višja stopnja inflacije, kakor jo imajo tuji konkurenti. Toda ob vsem tem zapažamo tačas še nekaj drugega, zaskrbljivočega - neko splošno utrujenost, malodušnost, apatijo, spričo katerih se vprašaš, koliko je pravzaprav volje, da se kočljiva vprašanja rešujejo. To pa je le posredna potrditev tistega, kar smo zapisali danes teden, da se utegne namreč vladajoči del političnega razreda poživigati na pravila Evrope in potisniti Italijo tja v tretji ali celo četrti svet.

Kakšno znamenje, da se lahko v kratkem kaj izboljša, pa vendarle je. Pred tednom smo navedli tudi to, da se zaupanje povprečnega varčevalca v državne vrednotnice maje. No, prav nič pa se ne maje zaupanje v investicijske sklade, ampak - nasprotno - raste. Ti skladi postajajo vse bolj varno zatočišče vseh, ki ne marajo vlagati svojih prihrankov drugam. Po nerodnostih iz prvih dni leta, ko so bili še pod vplivom iraške krize, so podirali rekord za rekordom: junija je znašal obseg zbranih sredstev 814 milijard lir, kar je toliko pomembnejše, ker gre za najboljši rezultat po letu 1987. Ob koncu šestmesečja je znašal premoženjski sklad 54.000 milijard lir, kar pomeni, da računa jo lahko zdaj investicijski skladi na redne, zaupanja vredne, zveste varčevalce, pač v popolnem nasprotju s tem, kar se dogaja na borzah. Ali bolje rečeno: na milanski borzi, ki že itak hudo zaostaja za povprečno mednarodno delniško borzo, saj dosega italijanski borzni sistem poslovni promet 50.000 milijard lir, medtem ko je ta znesek na francoski ali nemški borzi še enkrat tolikšen. Skratka, borza je sila nezanesljiva (v zadnjih desetih mesecih je šlo po zlu 45.000 milijard lir), investicijski skladi pa so (vsaj za zdaj) zdravi.

F. D. GAŠPERLIN

V doslej obnovljenih delovnih pogodbah je opaziti marsikateri inovacijski prijem

RIM — S podpisom nove delovne pogodbe za uslužbenca živilske stroke se je zaključil prvi krog tovrstnih pogajanj na področju industrijskih, storitvenih in prevoznih dejavnosti po nastopu 90. let. Novo pogodbo je doseglo skoraj 6 milijonov ljudi, brez nje pa je še slab milijon težakov (pretežno sezonskih), ki čakajo nanjo od konca l. 1989 in upajo, da jo bodo dobili septembra s posredovanjem ministra Marinija, potem ko so nekakšen predlogov podpisali prejšnji teden. Če pa ostajata v industriji in storitvah nerešeni le dve vidnejši pravdi (gumarstvo in mestna čistoča), so tu še skoro 4 milijoni javnih uslužbencev, ki se borijo za obnovitev delovne pogodbe več kot sedem mesecev. Zaenkrat so se formalno začela samo pogajanja za šolsko osebje, sicer pa bo pogajalska sezona prešla v živo šele po zaključku soočanja med vlado in

sindikati glede pogajalnih pravil, ki sodi v širši okvir pogajanj o dohodkovni politiki in strukturi cene dela. Namen reforme, ki jo zahtevajo sindikati, je ta, da postane javna administracija učinkovitejša in bolj funkcionalna, zaradi tega pa bi bilo treba v bodoče urejati odnose med upravo in osebjem drugače in ne z zakonom.

Kako sindikalisti CGIL, CISL in UIL ocenjujejo vse to? Pozitivno, če seveda odmislijo delavce v kmetijstvu, »ki ga Država najbolj podpira«. Po zaslugi novih delovnih pogodb, pravijo, bo ostala kupna moč plač neokrnjena; po dolgih letih uravnilovke bo odselej mogoče z odstotnimi poviški in z ustreznim izboljšanjem parametrskih lestvic nagradjevati profesionalnost. Med značilnosti novih pogodb sodi podaljšanje njihove veljavnosti. Do sedaj so veljale tri leta, kvečjemu tri leta in

pol, po novem pa bodo veljale štiri leta. To pa je po oceni sindikatov znamenje, da je dozorel čas za sklepanje štiriletnih dogovorov za normativni del pogodb, a časovno krajših dogovorov glede višine prejemkov. Delovni čas se ni bistveno skrajšal, je pa več mobilnosti. Posebno inovatorski sta novi delovni pogodbi za uslužbenca kemijske industrije in bank: premična lestvica je ostala, določeni pa so bili plačni poviški, ki zajemajo tudi minimume in predvideno draginjsko določilo, sicer z možnostjo poravnave razlik, ko bi realna inflacija bila drugačna od predvidene. Kovinarji pa so dosegli nadaljevanje prakse tovarniškega pogajalstva, vendar povezanega s parametri storilnosti in donosnosti: tako bo integrativno pogajanje postalo fiziološko in ne več odvisno od razmerja moči med stranema.

gospodarski dopis iz slovenije

Vojna in stroški

JOŽE PETROVČIČ

Dogodke v Jugoslaviji bi morali temeljiteje ovrednotiti predvsem z gospodarske strani. Ni namreč možno mimo dveh temeljnih ugotovitev in sicer najprej, da je prišlo do vojne v državi v tistem hipu, ko bi moral začeti delovati trg kapitala, delovne sile, blaga in znanja, in nato, da bodo finančne in materialne posledice takšnega vojnega izogibanja reform neprimerno dražje, kot če ne bi imeli sploh nikakršne reformne gospodarske politike in bi prepustili stvari svojim tokom.

Jasno je, da se skuša določena politična skupina obdržati na oblasti z vojaško močjo in je v ta namen uporabila vsa sredstva: od nacionalnih čustev do nadzvočnih lovcev mig-21. Velika politična goljufija, kot je zapisala celo beograjska Ekonomska politika, bo Jugoslavijo samo letos stala 100 (sto!) milijard dolarjev. Ali drugače povedano: za vojaško strategijo in vojaške cilje, ki so postavljeni zato, da bi se lahko ohranila določena oblast, bo samo letos treba dati približno petkrat toliko, kolikor so v času največje zadolženosti šteli jugoslovanski dolgovi v tujini in s katerimi se je jugoslovansko gospodarstvo ukvarjalo celih deset let, da jih je spravilo na kolikor toliko sprejemljivo raven, kakršna je lani že omogočala normalno delovanje gospodarstva. Zdaj so seveda te normalne okoliščine ponovno podrite in če nove razmere primerjamo s tistimi izpred desetimi in več leti, lahko sami ugotovimo, koliko časa bodo gospodarstva, ki delujejo v okviru jugoslovanskih mej, morala porabiti, da bodo spet prišla v "normalne okoliščine".

Številka 100 milijard dolarjev se zdi nenavadno visoka, kajti "zavezniki", so kot so sporočili pred nekaj dnevi, porabili v zalivski vojni manj denarja za vojaško angažiranje več kot pol milijona ljudi, kot pa ga bodo vojaške razmere zahtevale v Jugoslaviji. Pri tem moramo vendarle upoštevati, da so vsoti samo stroški za vojaške operacije, ne pa tudi škoda, ki jo je utrpel Irak, in izgube, ki jih mora prenašati iraško gospodarstvo. V

BTP

SEDEMLETNE OBVEZNICE

● Obveznice BTP s koriščenjem 20. junija 1991, zapadejo 20. junija 1998.

● Obveznice dajejo letno 12% participiranih bruto obresti, izplačljive v dveh šestmesečnih obrokih.

● BTP bodo dodeljeni po marginalnem sistemu, ki se nanaša na ceno ponudbe.

● Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne 12. avgusta.

● Obveznice se koristijo s 20. junijem 1991 in je zato treba ob vplačilu, 19. avgusta, doplačati dozorele obresti na kuponu, ne da bi plačali kakršnokoli provizijo.

● Obveznice so v svežnjih po minimum 5 milijonov lir.

Rezervacije do 12. avgusta

Minimalna cena dražbe %

Letni donos na podlagi minimalne cene

Bruto %

Neto %

95,00

13,54

11,83

Cena, ki bo dosežena na dražbi in efektivni donos bosta objavljena s tiskovnim sporočilom.

Deželno ravnateljstvo za okolje pojasnjuje Alge: emergенčne razmere se v Jadranu nadaljujejo

Deželno ravnateljstvo za okolje je včeraj objavilo podatke glede prekomernega cvetenja morja ob obalah Furlanije-Juljske krajine in ob razložilo pobude, s katerimi bi se lahko zoperstavili temu pojavu.

Situacija o prisotnosti tega pojava v Tržaškem zalivu in vzdolž deželnih obal ni bila predvčerajšnjim zvečer bistveno drugačna ob stanja ob koncu prejšnjega tedna, ko se je ta pojav razširil in ko so se te onesnažene površine začele približevati obali.

V večernih urah so sluzaste tvorbe ostale pod morsko globino, v popoldanskih urah pa zaradi plime, tokov, visoke temperature in vetra, prihajajo na površje in se bližajo obali.

Včeraj dopoldne je bilo stanje dokaj dobro v Lignanu, kjer so sluzaste snovi na morski gladini opazili približno 2,5 milje od obale in tudi na področju, kjer ni plaž. V Gradežu pa je bilo pre-

dvčerašnjim popoldne stanje dokaj kritično, včeraj dopoldne pa dokaj dobro.

Kaj ob teh pojavih dela deželno ravnateljstvo za okolje? V prvih dneh tedna je Laboratorij za morsko biologijo v Brojnici pod Križem opravil nekaj že predvidenih križarjenj v okviru raziskovalnega načrta Observatorija Severnega Jadrana, ki za Furlanijo-Juljsko krajino zadeva dve postaji. V treh od teh postaj so iz morja vzeli vzorce morske vode in vsedlin za določitev stopnje fitoplanktona in drugih snovi.

Na najvažnejših postajah se nadaljuje nadzor in potapljači raziskujejo morsko dno. Obenem pa se v Laboratoriju nadaljujejo eksperimentacije v posebnih bazenih, kjer skušajo umetno reproducirati ta pojav prekomernega cvetenja morja in ustvarjanja sluzastih snovi, odkriti razloge, zaradi katerih prihaja do tega pojava in kako na vse vplivajo razni morski organizmi.

Komisar "ad acta" za Jadran Paolo Arata je določil, da se pripravi operativni "model" za posege proti prekomernemu cvetenju morja v Lignanu in Gradežu. V okviru tega načrta je na razpolago sedem plovil, ki bi morala začeti z delom že v tem tednu. V Lignano sta že prispeli dve posebni plovili za čiščenje alg z morske površine, ki bosta na delu že danes dopoldne. V Gradežu pa bodo podobna plovila prispela danes dopoldne. V Lignano so tudi že izročili 500 metrov linearnih pregrad, s katerimi zaustavijo alge daleč od obale, nadaljnjih 1.500 metrov pa bodo izročili danes.

V tej akciji se je aktivirala tudi lignanska avtonomna turistična ustanova, ki skuša nabaviti plovilo za čiščenje teh alg.

Na delu sta tudi tržaška in miljska občina, ki skušata avtonomno na svojih plažah odpraviti posledice tega pojava.

Po podatkih znanstvenega odbora Observatorija za Severni Jadran, ki deluje v okviru delovne skupnosti Alpe-Jadran, je treba pričakovati, da bodo zaradi sluzastih snovi naorskem dnu izginili marsikateri organizmi.

Na sliki (foto Magajna) cvetenje alg v Tržaškem zalivu.

Za tiste, ki ne bodo šli na počitnice

Na gradu sv. Justa vrsta privlačnih kulturnih večerov

Mesec avgust in Veliki šmaren je ponavadi čas počitnic. Mesta se izpraznijo, kdor pa ostane doma, mu ne preostane drugega, kot da se potepa po praznih ulicah in lokalih. Plaže namreč zaradi sluzastih alg niso več tako privlačne.

Toda kdor bo letos ostal doma, si bo lahko ogledal, poleg že tradicionalnih poletnih prireditev kot so Musicanta in La sera del di di festa, še kulturno prireditev E.state in città (besedna igra je neprevedljiva).

Od 12. do 15. avgusta si bomo lahko tako na gradu Sv. Justa ogledali gledališki predstavi in sicer Goldonijevo La Pupilla, v izvedbi kulturne organizacije Luoghi Dell'arte, ter Don Huana po anonimnih tekstih iz sedemnajstega stoletja, v izvedbi kulturnega združenja Ensemble Vicenza. Na sporedu sta tudi srednjeveška in orientalska veselica, kjer bo nastopila plesalka, ki bo izvajala trebušni ples. Za srednjeveško veselico pa bodo tržaški grad razsvetlili samo z baklami in kresi in tako ustvarili pravo srednjeveško vzdušje.

Včeraj je Občina Trst predstavila, ob prisotnosti župana Richettija in odbornikov Pittonijeve in Orla, sezono poletnih prireditev na gradu Sv. Justa. V svojem uvodnem govoru je župan ponazoril težave, ki so nastopile pri organizaciji letošnje poletne kulturne prireditve na gradu, kjer prenoviteljska dela pod kontrolo Nadzornišva za kulturne dobrine potekajo prepočasno. Omenil je tudi, da je za naslednjo sezono predvideno sodelovanje gledališč Verdi, Rossetti in Contrade. Slovenskega stalnega gledališča v Trstu ni omenil.

Odbornica za mladinska vprašanja Ariella Pittoni pa je poudarila, da gre za pravo vojno napoved napisom »zaprti zaradi dopusta«. Izrazila pa je tudi željo, da se bodo Tržačani pozitivno odzvali na to pobudo. (pez)

Sestanek članov KGS pri Brezigarju

SSk o ukrepih deželne uprave v korist Krasa

Problemi kraškega teritorija so bili predmet srečanja deželnega svetovalca Slovenske skupnosti Bojana Brezigarja z delegacijo svetovalske skupine stranke lipove vejice v Kraški gorski skupnosti. Med pogovorom, ki so se ga udeležili načelnik skupine Breclji, člani upravnega odbora Černic, Gruđen in Mahnič ter svetovalec Terčon in Visintin, so obravnavali predvsem tri vprašanja. Glede izvajanja zakona o reformi krajevnih uprav v naši deželi je bila izražena zaskrbljenost pred nevarnostjo razpustitve KGS. SSK se bo na vseh ravneh zavzemala, da bi Dežela v okviru svojih zakonodajnih pristojnosti ohranila ta organizem v sedanjih okvirih.

Glede deželnega zakonskega osnutka štev. 305 o finančni podpori gospodarskim in kulturnim dejavnostim na Krasu je SSK obsodila nadaljnja zavlačevanja pri uresničevanju obvez, ki so jih sprejeli najvišji deželni predstavniki, ter vztraja na zahtevi po odobritvi zakona v korist področja, ki je v zadnjih desetletjih doživelo nič koliko vsiljenih pobud, ki so ga v bistvu iznakazili. Brezigar, ki je bil v deželnem svetu poročevalec tega zakonskega osnutka, je opozoril na nevarnost, da bi kdo poskušal pridobiti simpatije tržaških konservativnih krogov s predlaganjem popravkov v škodo tako urbanističnega ustroja Krasa kot njenega prebivalstva. Tovrstni popravki bi bili povsem nesprejemljivi, je dejal Brezigar, ker bi prizadeli celotni kraški teritoriji, medtem ko so ukrepi iz zakonskega osnutka omejsko zelo omejeni.

Na koncu so na sestanku obravnavali še besedilo deželnega zakonskega osnutka o parkih, kakršno je izšlo iz ožjega odbora pete svetovalske komisije. V tej zvezi je bila izrečena zaskrbljenost, ker besedilo jemlje nekatere pristojnosti občinam in jih osredotoča na Deželo, s tem pa je v očitnem nasprotju s splošno usmerjenostjo, ki predvideva decentralizacijo deželnih kompetenc na krajevne uprave.

Udeleženci sestanka so se tudi dogovorili o vrsti pobud do septembra, ko naj bi dokončno izdelali stališča o vseh obravnavanih problemih.

Zaradi dogodkov onstran meje že 1500 Tržačanov ostalo brez dela Carbone: Kako prebroditi krizo

Posledice vojne, ki se te dni bije na tleh bivše Jugoslavije, dramatično občutimo tudi v našem mestu. Trst je zadnje mesece popolnoma spremenil svojo podobo. Po naših ulicah ne srečamo več ogromne množice jugoslovanskih kupcev. Gospodarstveniki, ki delajo na področju mednarodne trgovine, zagotavljajo, da je skoraj dve tretjini podjetij popolnoma brez dela. Skratka, Trst je zašel v hudo strukturno-gospodarsko krizo, ki ji zaenkrat ni videti konca. Tržaški vladajoči politični kader pa je na ta nadvse dramatični izziv odgovoril zelo medlo. Proizvedel je sicer ogromno tiskovnih sporočil, konkretnega pa zelo malo. Edini stvarni ukrep, je bil odlog plačevanja pristojnosti za socialno skrbstvo zaposlenih v podjetjih.

Deželni odbornik za načrtovanje Gianfranco Carbone pa ima vrsto idej, kako iz sedanje zagate. »Če hočemo iz krize,« nam je dejal Carbone, »si moramo zavhati rokave in se zadeve lotiti na povsem nov in domiseln način. Stare sheme nam ne ustrezajo več. Tržaški politični razred mora temeljito spremeniti svoje miselne vzorce. Žal zaenkrat nič ne kaže, da bo do tega prišlo. Dokaz za to je v bistvu prosrbska resolucija, ki jo je v dneh napada JLA na Slovenijo sprejel tržaški občinski svet. Tržaški občinski možje so se takrat skрили za farizejsko formulacijo »o potrebi po enotni Jugoslaviji«. S tem so dokazali, da ne dojamajo novih procesov, ki spreminjajo Vzhodno Evropo, obenem pa so dokazali tudi, da so njihova dejanja obremenjena s sta-

ro protislovensko miselnostjo. Zadnji mesec je več kot 1500 ljudi izgubilo delovno mesto. Obeta se nam prava socialna katastrofa. Da bi to rešili, moramo temeljito spremeniti gospodarsko strukturo mesta in jo prilagoditi novi stvarnosti, ki nastaja v zaledju našega mesta. Pogoj, da bi to uresničili, bi morala biti izjemno visoka stopnja solidarnosti med vsemi strankami, ki zgodovinsko nekaj pomenijo v Trstu. Pripravitimo moramo temeljit načrt za vrsto javnih pobud in gradenj. Zgraditi moramo vrsto novih infras-truktur. Razni finančni strokovnjaki so ocenili, da bo zaradi krize v našem mestu za 500 milijard lir manj denarnega prometa. To je vsota, ki bi lahko do temeljve škodovala naše gospodarstvo. Javne ustanove, v prvi vrsti dežela, bi morale jamčiti za posojila, ki bi jih bankne dajale zasebnim podjetnikom. Javni upravitelji pa moramo slednjim z liberalizacijo določenih

norm in z zmanjšanjem birokratskih ovir omogočiti hitro realizacijo investicij. Da bi to uresničili pa moramo v našem mestu ustvariti neko reformistično, tranzverzalno koalicijo, ki bi za blagor našega mesta omogočila realizacijo tega načrta. V praksi predlagam, da bi se morala sedanja večina, ki upravlja tržaške javne ustanove, domniti z opozicijo (DSL in Listo za Trst) za realizacijo določenih objektov. Opoziciji bi seveda, kar se teh načrtov tiče, morali zagotoviti možnost načrtovanja in kontrole pri realizaciji teh projektov. Pri upravljanju tega načrta bi morale seveda sodelovati vse stranke in ekonomske kategorije. Na tak način bi lahko zagotovili učinkovito in dejavno upravo za naše mesto do leta 1993. Ob tem je skoraj odveč pristaviti, da bi bile predčasne volitve za naše mesto nadvse škodljive,« je svoje razmišljanje zaključil Carbone. (w)

Avgusta še dva poletna centra za naše otroke

Tudi letos so imeli naši otroci na razpolago številne poletne centre in letovanja, v katerih so preživljali del svojih počitnic. V avgustu bosta stekla še dva takšna centra: v Repnu, v organizaciji KD Kraški dom, in pa poletni center v Prosvetnem domu na Opčinah v organizaciji Sklada Mitja Čuk. Oba se bosta začela v ponedeljek, 19. avgusta, in bosta trajala do konca meseca.

Za poletni center na Opčinah je vsako leto izredno zanimanje, saj se odvija vpisovanje tudi na šolah še med šolskim letom; razen tega pa je to letovanje namenjeno tudi prizadetim otrokom, ki so že vrsto let preživljali del svojih počitnic med ostalimi otroci in so se torej v ta ambient povsem vključili in tako pokazali, da se v njem in v raznih aktivnostih, ki se tu odvijajo, dobro počutijo.

Vpisovanje za letošnji center je bilo 5. avgusta na sedežu Sklada. V predpisu je za sprejem v center zaprosilo

kar okrog 190 otrok; vodstvo Sklada pa jih je lahko sprejelo le sto, kolikor jih pač zmore sprejeti Prosvetni dom na Opčinah, s svojimi zaprtimi prostori in še z lepim dvoriščem.

Sto otrok bo porazdeljenih na deset skupin, ki jih bo vodilo deset vzgojiteljic, šest spremljevalk pa bo skrbelo za prizadete otroke. V center bodo prihajali otroci od 8. do 8.30 in bodo v njem ostajali do 16.30, oziroma do 17. ure. V tem času bodo vsi udeleženci centra dobili malico in kosilo, ki bo tokrat kar v prostorih Prosvetnega doma.

V času desetdnevni počitnic bodo imeli otroci priložnost, da se spoznavaajo z angleščino; imeli bodo glasbeno vzgojo, pa tudi telovadbo, oziroma telesno vzgojo. Vmes se bodo lahko igrali, hodili na razne izlete v okolico in se še na druge načine zabavali. Določen je že izlet v Lignano, kjer si bodo ogledali živalski vrt. Na ta izlet bodo odšli udeleženci centra v dveh skupinah. Tisti, ki bodo ostali doma, bodo imeli takrat športni dan.

Ponavadi se je poletni center Sklada zaključil z lepo skupno prireditvijo. Za letos ne vedo še, kako bo. Pretekla leta je namreč center trajal 12 dni, letos pa samo 10, ker pade 15. avgust na četrtek, ko je v Prosvetnem domu na Opčinah že tradicionalni Tabor.

Organizatorji si samo želijo, da bi se vsi otroci v poletnem centru dobro počutili in odnesli tako lepe vtise, kot njihovi predhodniki s preteklih letovanj. (nl)

Ukradeni mercedes v rokah policije

Mejna policija je v tesnem sodelovanju s prometno policijo tudi včeraj zaplenila ukradeni avtomobil. Tokrat gre za mercedes 250 D, ki so ga zmaknili dan prej in kateremu so zamenjali evidenčne tablice ter dokumente. Voznika so aretirali, pri nadaljnjem pregledu pa so našli še precejšnjo vsoto denarja v gotovini in v čekih. Preiskovalci seveda skušajo priti do vrha organizacije, ki naj bi cvetoč in donosno trgovino z ukradenimi avtomobili vodila, pri čemer sodelujejo tudi z Interpolom. Vse bolj natančne kontrole so doslej omogočile, da so lastnikom vrnili že okrog 60 vozil.

† Preminila je naša ljuba mama, nona in pranova

**Solza Werk
vd. Godina**

Pogreb bo danes, 10. t.m. ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na zgo-

niško pokopališče.

Žalujoci: hči Tatjana z Jankotom, vnukinja Lara in pravnukinja Jasmina.

Zgonik, 10. avgusta 1991

DSL: Brezploden vrh koalicijskih strank

Avgustovski vrh večinskih strank ni ničesar sklenil, razen tega, da je omogočil predstavnikom večine, da so šli na dopust. Tako je rečeno v skupni izjavi pokrajinske tajnice Demokratične stranke Levice Perle Lusa ter načelnikov skupin v občinskem in pokrajinskem svetu Maurizia Pessata in Ezia Martoneja. Do vrha je prišlo po fazi »polemik in medsebojnih obtožb, ki so okrnile operativnost krajevnih uprav in jasno dokazale brezperspektivnost petstrankarske koalicije.«

Spričo pomanjkanja vsakršne politične in upravne izbire, na kateri naj bi slonela trdna upravna zavezanost, se bo septembra »igranje na krizo« nadaljevalo, menijo predstavniki DSL. Taka igra pa je izredno nevarna za mesto, ki se je znašlo v težki situaciji zaradi jugoslovanske krize in ki nima takšnih uprav, ki bi lahko učinkovito upravljale in koristno izkoristile obstoječe možnosti za relansiranje mesta. »DSL se zavzema - se zaključuje skupna izjava - da bi se problemom lotevali v izvoljenih telesih in tako vrnili demokracijo izrazom mesta odgovornost in pravico do odločanja.«

Pred kratkim naj bi bila oropala črpalkarja Aretirali stara znanca policije

Agenti letkega oddelka so aretirali 29-letnega Nicola Ranierija in 37-letnega Emanueleja De Bernardisa, ki naj bi bila preteklega 3. avgusta oropala tržaškega črpalkarja Cesarina Marassicha. »Olajšala« naj bi ga bila za dnevni inkaso, štiri milijone lir.

Agenti so ugotovili, da sta se Ranieri in De Bernardis (oba sta iz Barija) nastanila v nekem hotelu v Cervignanu, od koder sta se zatem odpravljala v naše mesto. Osumljena sta, da sta oropala še enega tržaškega črpalkarja, in sicer Ubalda Favaretta, kateremu naj bi bila zmaknila kar 13 milijonov lir. Za svoje »podvige« sta se zlikovca poslužila dveh avtomobilov, ki sta bila ukradena v Pordenonu oz. Lignano.

Agenti so med preiskavo v hotelu v Cervignanu našli tri milijone lir, valuto in nekaj zlatih predmetov. Aretiranca je že v preteklosti zamamila tuja lastnina. Preiskava, ki jo vodi namestnik državnega pravdnika Antonio De Nicolo, pa se bo nadaljevala. Kaže, da imata Ranieri in De Bernardis še ene-

ga pajdaša, ki so ga že identificirali in ga skušajo izslediti.

Z motornim kolesom namerno zadel agenta

Samo svoji prisebnosti se ima agent Paolo Ragazzi zahvaliti, da jo je odnesel brez hujših poškodb (zdravil se bo le pet dni). Ko je predsinocnim na Trgu degli Abruzzi s kolegi skušal zaustaviti motorno kolo, na katerem sta se peljala mladenič in dekle, oba brez čelade, je voznik pritisnil na plin in ga oplazil. Na tla je zgrmelo tudi motorno kolo. Kasneje so agenti ugotovili, da ga je upravljal 34-letni Marino Cociancich, star znanec policije. Med prevozom v bolnico si Cociancich ni dal miru in je poškodoval dragocene aparature vozila.

Cociancich se je še pred tem »proslavil« v nekem baru v Ul. Settefontane, kjer je izzval prepir ter celo grozil z lažnim samokresom. Aretirali so ga pod obtožbo, da se je upiral in ranil javnega funkcionarja ter poškodoval aparature rešilca.

danes in jutri

Š A G R A

v prijetnem hladu borovega gozdička v TREBČAH

Od 18. ure dalje bodo na razpolago specialitete na žaru, sladice, sveži napitki in dobra kaplica.

Igral bo ansambel »ZVEZDE« do 24. ure.

Organizatorji sporočajo, da bo čisti izkupiček namenjen delovanju športnega društva!

Vabi SZ SLOGA!

ŠD VESNA

prireja
danes, 10. in
jutri, 11. avgusta
v Ljudskem domu v KRIŽU

VAŠKO ŠAGRO

Oba večera ples. Jutri ob 21. uri žrebanje loterije.

V BAZOVICI

danes, 10. in jutri, 11. avgusta

ŠPORTNI PRAZNIK

ŠD ZARJA

Jutri, 11. avgusta balinarski turnir.

Oba večera ples z ansamblom »HAPPY DAY«

V dolinski občini stekel načrt za zaposlitev mladih

Kako z delovno prakso do ustreznega poklica

Kako in kod naj išče zaposlitev mladi človek, ki ni posebej izučen v nekem strokovnem delu, ima samo teoretsko znanje, ne pa praktične izkušnje, bi rad postal vaje-nec, a nima ponujenih možnosti, ali pa bi rad delal za krajši čas, morda (še posebno velja za fante) v pričakovanju na služenje vojaškega roka? Na ta in podobna vprašanja je »ponudila« odgovor sredi pomladi ustanovljena zadruga Vital, ki v teh poletnih dneh, po pogodbi z dolinsko občinsko upravo, opravlja vrsto vzdrževalnih in obnovitvenih del na območju te občine.

Pobuda se tesno povezuje z denarno podporo iz Sklada za Trst, ki je Občini Dolina omogočila uresničenje t.i. načrta za mlade (Progetto giovani). Dodeljeni prispevek v višini 160 milijonov lir pa je namenjen zgolj pobudam z osnovnim namenom, da zaposlijo mlado delovno silo za raznovrstne, nestrokovne posege na teritoriju. V tem smislu predvideva izdelani načrt tudi prisotnost strokovnjaka, mojstra-obrtnika, ki ima nalogo, da mladim delavcem ponudi svoje znanje in izkušnost ob opravljanju načrtovanih del. Dosedanji člani zadruge so doma iz vasi dolinske občine, večina jih je v pričakovanju trajnejše zaposlitve. Po predvidevanjih pa naj bi dela, ki so se začela konec julija, trajala vsaj do pozne jeseni.

Prva naloga mlade delovne sile je urejevanje širšega prostora ob občinskem gledališču v Boljuncu, točneje Sprejemnem centru za Dolino Glinščiče, za katerega je napovedana uradna otvoritev sredi septembra. Ob čiščenju zelenih površin, obrezovanju dreves in barvanju ograj pa so v načrtu predvidena še manjša popravila v občinskih stavbah, postavljanje košev za smeti, urejevanje zelenic in sploh vsa taka dela, ki ne zahtevajo posebno strokovno izkušnost, a prispevajo tudi k prijetnejšemu videzu okolja. Po »otvoritvenih« posegih v Boljuncu se bodo zvrstile še ostale vasi. Območje dolinske občine je med drugim zemljepisno precej neenakomerno, kar pomeni tudi dovolj raznovrsten seznam del, ki jih bo skupina mladih morala opraviti. Vselej pod nadzorstvom - gre pa predvsem za »šolanje ob praksi« - izkušnega človeka, obrtnika, za kar bo po dogovoru skrbel dolinski gradbenik Marino Bandi.

Julija podpisana pogodba z dolinsko občino je le prva med številnimi dejavnostmi, ki jih misli uresničiti zadruga Vital, »vzporedno« zaposlena še z izdelovanjem večfunkcijskih reklamnih panojev. Kot poudarja njen predsednik Davorin Grgič, je zadruga nastala zato, da mladim nezaposlenim nudi možnost vključitve v delovno okolje. Dolinska občina je v tem smislu le »preizkusni kamen«, saj ustanovni dokument zadruge predvideva tudi ponudbo raznih storitev v okviru javnih ustanov in zasebnih podjetij, konkurenčno opravljanje vzdrževalnih del in popravil po znižani ceni. Med poglavitnimi nameni pa je še ustvarjanje primernih pogojev (tudi »šolskih«), ki bodo mlademu človeku nato ponudili možnost za ustrežnejšo uveljavitev na bodočem delovnem mestu.

DAMIANA OTA

Pred odhodom na novo zadolžitev v Rim je včeraj obiskal župana

Prefekt De Felice se poslavlja

Tržaški prefekt Eustachio De Felice se v teh dneh poslavlja od tržaških predstavnikov oblasti, ker odhaja, kot je znano, na novo službeno zaposlitev na rimsko notranje ministrstvo. Včeraj je bil pri tržaškem županu Richettiju, ki se mu je zahvalil za opravljeno delo v korist mesta in mu v znak hvaležnosti podaril srednjeveški pečat mesta. Na sliki: vladni komisar De Felice (desno) z županom Richettijem.

Visoko priznanje Liviu Jakominu

Vladni komisar in tržaški prefekt Eustachio De Felice je izročil Liviu Jakominu, bivšemu generalnemu konzulu jugoslovanske republike in dekanu konzularnega zbora iz Trsta, visoko odlikovanje. Jakomin je prejel priznanje uradnega viteza za zasluge, ki jih je nudil italijanski republiki. Priznanje mu je podelil sam predsednik republike na predlog zunanjega ministra.

Tržaški prefekt je diplomatu ponovno obnovil izraze spoštovanja in visokega upoštevanja, pri čimer je podčrtal delo, ki ga je Jakomin opravljal za vse boljše sodelovanje med prebivalstvom obmejnega področja. Bivši generalni konzul SFRJ v Trstu se je v zahvali za prejetje tako visokega priznanja z zadovoljstvom spomnil svojih tržaških izkušenj.

IACP iz Trsta investiral 80 milijard lir za obnovo 3.200 razpadajočih stanovanj

Avtonomni institut za ljudske gradnje iz Trata je vložil 80 milijard lir za sanacijo 3.200 stanovanj. IACP v tiskovnem sporočilu ugotavlja, da njegovo delo sanacijsko na trdnih finančnih temeljih in da bo zato mogoče ob priložnosti določiti leta '92, stanovanjskih najemnin za dveletje '92-93, ponovno posvetiti večjo politično skrb, ki mora biti pozornejša do potreb šibkejših socialnih slojev in s tem preprečiti, da bi prišlo do najvišjih možnih poviškov stanarin.

Ce se povrtno na omenjeni investicijski načrt IACP za preureditev 3.200 stanovanj na pokrajinskem teritoriju je podpredsednik ustanove Franco Zigrino sporočil, da je Dežela že vključila v proračun postavko, na osnovi katere bo IACP prejemal dve milijardi lir letno, ki bosta omogočili kritje obresti zgoraj omenjenega nakazila, zaradi česar bo mogoče stanovanja preurediti in torej zaustaviti njihovo propadanje.

Deželni odbor imenoval člane upravnih svetov ustanov za pravico do univerzitetnega študija

Na predlog odbornika za šolstvo Silvana Antoninija je deželni odbor imenoval predsednike in člane upravnega sveta ustanov za pravico do univerzitetnega študija na videmski in tržaški univerzi. Imenovanje predsednikov (za Trst je bil izbran Pompeo Tria) je sledilo povoljnemu mnenju, ki ga je izrekel odbor za imenovanje deželnega sveta.

Upravni svet za tržaško univerzo je torej takole sestavljen: predsednik Pompeo Tria; člani: prof. Giacomo Borruso (rektor); prof. Furio Silvestri (redni profesor); prof. Paolo Gregoret (asistent); prof. Giocchino Nardin (raziskovalec); Gianfranco Battisti, Paolo Demarin, Carla Carloni Mocavero, Primavera Cok Vessel in Maria Pia Turinetti Di Priero (deželni zastopniki); Gian Luca De Simone, Giovanni Liguori, Marco Milo, Cristina Produrutti (študentje).

Zadruga »PRAPROT«

organizira

3. PRAZNIK PIVA

danes, 10. avgusta:
ob 17. uri odprtje kioskov, ob 20.30 ples z ansamblom L. FURLAN;

jutri, 11. avgusta:
ob 17. uri odprtje kioskov, ob 18.30 igre za otroke, ob 20.30 ples z ansamblom TAIMS.

gledališča

Gledališče Verdi
Jesenska simfonična sezona 1991
Pri blagajni gledališča Verdi lahko dvignete ali potrdite abonma za reda A in S.

Miramarski park - Luči in zvoki
Nocoj ob 21.00 in ob 22.15 (v italijanščini) LUČI IN ZVOKI.
Ponovitve si sledijo vsak torek (ob 21.00 v angleščini in ob 22.15 v italijanščini), četrtek (ob 21.00 v nemščini in ob 22.15 v italijanščini) ter ob sobotah (ob 21.00 in ob 22.15 v italijanščini).

koncerti

Rumena hiša
V četrtek, 22. t. m., ob 20.30 bo na sporedu koncert skupine Basso Nevio Jazz Quartet.

Milje
V okviru praznika Obnove komunistične prisotnosti, ki bo od 9. do 15. t. m. na pomolu v Miljah, bo nocoj ob 20.30 na sporedu koncert skupine BACKFIRE BAND. Vedno v okviru praznika bodo zbiral podpis za obnovo Rdečega križa v Miljah.

Devinski grad
V petek, 23. t. m., ob 20.30 bo na dvorišču devinskega gradu v sklopu ciklusa "Grajski koncerti" bo nastopila skupina LIGEIA ENSEMBLE z Ravelovimi, Bachovimi, Hydnovimi, Berliozovimi, Bocherinjevimi in drugimi skladbami.

razstave

V TK galeriji je na ogled skupinska poletna razstava s posebnimi popusti.

Muzej Revoltella - Galerija moderne umetnosti, Ul. Diaz 27, pod pokroviteljstvom Odborništa za kulturo tržaške občine je odprta razstava z naslovom L'OTTOCENTO RITROVATO. Do 15. t. m. so na ogled restavrirane slike in skulpture, ki so bile shranjene v muzeju. Urnik: vsak dan od 10. do 13 in od 17. do 20. ure (zaprto ob torkih).

Na sedežu letovišcarske ustanove v Sesljanu bo do 24. t. m. na ogled razstava slikarke CLAUDIE RAZE in kiparja GIORGIA BENEDETTIJA. Urnik: 9-13, 16-19, ob praznikih zaprto.

razna obvestila

Zveza slovenskih kulturnih društev sporoča, da bodo uradi zaprti od 12. do 16. avgusta.

ANPI—VZPI, ANED in ANPPA obveščajo, da bodo uradi v avgustu zaprti zaradi počitnic.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje obvešča, da bodo uradi zaprti od 17. avgusta.

Sindicat CGIL v Nabrežini obvešča, da bo urnik patronata INCA—SPI v mesecu avgustu ob torkih od 9. do 12. ure in ob četrkih od 15. do 17. ure.

KD Kraški dom obvešča, da se bo tudi letos odvijal poletni center in sicer od 19. do 31. t.m. od 9. do 13. ure. Vpisovanje in dodatne informacije pri Vesni Guštin tel. 327124.

Zdrženje aktivistov in invalidov NOB obvešča, da bo pisarna zaprta od 12. do 17. avgusta.

Zadružni center za socialno dejavnost obvešča, da bo urad zaprt od 12. do 17. avgusta. Za nujne primere se lahko telefonira v popoldanskih urah na št. 213940.

mali oglasi

Trst - Ul. Baiamonti 3 - Tel. 820766

POHIŠTVO IN OPREMA

KUPIM rabljeni »Atlas sveta« za osnovne in srednje šole in »Zgodovinski atlas« za srednje šole. Telefon št. 226228 ob uri obedov.

PRODAM Fiat 126 letnik '80. Telefon 040—226408.

PRODAMO domač krompir. Zanimirani lahko pokličejo na telefonsko številko 229279.

PRODAM Fiat Regato letnik 86 v dobrem stanju. Telefonirati na št. 299798 ob uri obedov

RIBOGOJNICA ZOBEC iz Boljunca obvešča cenjene odjemalce, da ima na razpolago le še majhno količino postrvi. Pohitite z nakupom! Urnik: petek in sobota od 8.30 do 12.30, tel. št. 228297.

IŠČEMO pomočnico za delo v laboratoriju slaščičarne. Telefon 213055 ob času obratovanja trgovine.

DVOINPOL SOBNO stanovanje opremljeno v vili v Izoli ugodno oddam. Telefonirati ob večernih urah 003866—62041.

MEDICINSKA SESTRA išče kakršnokoli delo v Trstu ali okolici. Telefon 003866—52008.

PRODAJAMO dve garaži (tudi ločeno) v mestnem središču Gorice. Telefonirati 0481—534289 med urnikom trgovine.

OSMICA je v Borštu pri Zaharju.

Danes se poročita

ANA in EDI

Da bi veselo plesala v skupnem življenju jima želi

TFS Stu ledi

Ani in Ediju

voščijo vso srečo v skupnem življenju

Andrej, Boris, Livio in Silvano

menjalnica			9. 8. 1991		
TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1287,85	1235.—	Japonski jen	9,454	9,10
Nemška marka	749,10	740.—	Švicarski frank	855,60	850.—
Francoski frank	220,18	217.—	Avstrijski šiling	106,47	104,50
Holandski florint	664,50	655.—	Norveška krona	191,55	188.—
Belgijski frank	36,366	35.—	Švedska krona	206,04	202.—
Funt šterling	2192,80	2170.—	Portugalski eskudo	8,69	8.—
Irski šterling	2001,65	1970.—	Španska peseta	11,962	11,40
Danska krona	193,44	189.—	Avstralski dolar	1009,50	940.—
Grška dramma	6,773	6,50	Jugoslov. dinar	—	30.—
Kanadski dolar	1122,65	1050.—	ECU	1535,40	—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Cedad 0432/730-314

razne prireditve

ŠD Union organizira »Poletni praznik« v Podlonjerju pri Ljudskem domu; ples in eno—gastronomski kioski danes in jutri, 11. avgusta. Sodelujejo Mara, Neva, Cesare in drugi glasbeniki; razna tekmovalna in družabna igre. V primeru slabega vremena bo prireditev v stavbi.

Zadruga »Praprot« organizira 3. PRAZNIK PIVA danes, 10. avgusta, ob 17. uri odprtje kioskov, ob 20.30 ples z ansamblom L. Furlan; jutri, 11. avgusta, ob 17. uri odprtje kioskov, ob 18.30 igre za otroke in ob 20.30 ples z ansamblom Taims.

»Veselo šagro« organizira SZ SLOGA v borovem gozdičku pri športnem igrišču v Trebčah danes, 10. in jutri, 11. avgusta od 18. ure dalje. Zabaval bo narodnozabavni ansambel »Zvezde« do 24. ure. Obiskovalce čakajo jedi na žaru, sladice in dobra kaplica. Čisti izkupiček je namenjen delovanju društva, zato toplo vabljeni.

ŠD Zarja vabi na tradicionalni športni praznik, ki bo danes in jutri ter 14., 15., 17. in 18. avgusta na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici. Za prijetno razpoloženje bosta igrala ansambla Happy Day in Zvezde.

čestitke

Dragi noni **OLGI** iz Podlonjerja, ki praznuje danes rojstni dan, pošljata polno, polno poljubčkov Nataša in Dana.

prispevki

V spomin na Emila-Mimija Stückerja darujejo za opremo Ljudskega doma v Trebčah: družina Vassallo 100.000 lir, Pinerina, Marcella, Anna in Miranda z družino 200.000 lir, svak Vinko Križmančič 50.000 lir, Marija Fonda 25.000 lir, Livija in Vladimir Vilhelm 50.000 lir, Bruno in Valerija 20.000 lir, Olga in Berta 40.000 lir, Zita in Aleksander Kalc 40.000 lir, Mila in Renata 100.000 lir ter Eda in Torčič 50.000 lir.

V spomin na Emila Stückerja - Mimija daruje Vinko Križmančič 50.000 lir in Marija Fonda 25.000 lir za godbo na pihala V. Parma.

V spomin na Ančkota daruje Olga 20.000 lir za Ljudski dom Trebče.

V spomin na Ivota Gorkiča darujeta mama in sestra 100.000 lir za Sklad M. Čuka, 100.000 lir za SKD Tabor, 100.000 lir za cerkev sv. Jerneja in 100.000 lir za Marjanjšče.

V spomin na Iva Gorkiča darujeta Suzana Sosič in Sveto Kalc 100.000 lir za spomenik NOB na Opčinah in 100.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Angela Kralja darujeta Milica in Edi Fabčić 50.000 lir za Godbo na pihala V. Parma.

V spomin na drage sorodnike Emila Kralja in Emo Čeborn darujeta Matilde in Francko 25.000 lir za cerkev sv. Andreja v Trebčah.

V spomin na Angela Kralja daruje Angelo "Krtičin" 25.000 lir za godbo na Pihala V. Parma.

V spomin na Marijo Legiša vd. Legiša darujeta Savina in Marina 40.000 lir in Ivan Malalan 100.000 lir za godbo V. Parma iz Trebč.

kino

ARENA ARISTON (poletni kino) - 21.15 Ghost, i. Patrick Swayze, Demil Moore.

EXCELSIOR - Zaprto.

EXCELSIOR AZZURRA - Zaprto.

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Il signore delle mosche.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Non dirle chi sono, i. Steve Guttenberg.

NAZIONALE III - 16.40, 22.15 Occhi nella notte, □

NAZIONALE IV - 15.45, 21.30 Balla coi lupi, r.-i. Kevin Costner.

GRATTACIELO - 17.30, 22.15 Sua maestà viene da Las Vegas.

MIGNON - Zaprto.

LJUDSKI VRT - 21.15 Atto di forza.

EDEN - 15.00, 22.00 Moana la preda bionda e i suoi stalloni, porn., □□

CAPITOL - 17.45, 22.10 Amleto, r. F. Zeffirelli, i. Mel Gibson, Glenn Close.

LUMIERE - Zaprto.

ALCIONE - Zaprto.

RADIO - 15.30, 21.30 La bestia del peccato, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 10. avgusta 1991

LOVRENC

Sonce vzide ob 5.58 in zatone ob 20.22 - Dolžina dneva 14.24 - Luna vzide ob 16.46 in zatone ob 20.20.

Jutri, NEDELJA, 11. avgusta 1991

KLARA

PLIMOVANJE DANES: ob 4.25 najnižja -68 cm, ob 10.59 najvišja 50 cm, ob 16.46 najnižja -29 cm, ob 22.28 najvišja 47 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 30 stopinj, najvišja 33,4 stopinje, najnižja 25 stopinj, zračni tlak 1015,4 mb rahlo narašča, veter 6 km na uro južnik, vlaga 71-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 25,7 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Nicole Auber, Francesco Bibuli, Francesco Carraro, Vasco Riccesi, Francesca Spazzali, Sara Carini, Shana Lofano, Francesca Stefani, Augusto Poropat.

UMRLI SO: 70-letni Angelo Cutolo, 35-letna Daniela Gervasini, 84-letna Leonilda Levi Minzi vd. Zaccaria, 75-letna Olga Zuanelli, 85-letna Carolina Vollmann, 82-letna Romanita Moro, 87-letni Giuseppe Coretti, 67-letni Bruno Lonzar, 96-letna Natalia Valenti, 86-letni Pietro Persich, 67-letni Giacinto Uva, 43-letna Angela Spazzapan, 90-letni Gilberto Paoletti, 82-letna Anastasia Pastorich, 86-letna Angela Fanin, 88-letna Anna Bresaz, 86-letni Pietro Benussi.

OKLICI: uradnik Stefano Coretti in uradnica Laura Trevisan, upokojenec Edo Rofful in prodajalka Ljubica Ristic, uradnik Omero Opatti in prodajalka Gianna Blasovich, skladiščnik Roberto Luis in uradnica Elfriede Gudrun Martini, mehanik Roberto Masé in uradnica Rossella Pellegrini, livar Tiziano Verdelli in prodajalka Angelica Zuliani, uradnik Agostino Marottoli in uradnica Emanuela Mondo, knjigovez Massimo Davide in socialna delavka Emanuela Esposito, hotelir Bruno Sermoneta in prodajalka Alessandra Plet, termomehanik Franco Cozzi in uradnica Lorenza Felluga, pomorščak Stefano Madonia in prodajalka Antonella Valenti, delavec Mauro Cheressi in uradnica Cinzia Codiglia, uradnik Paolo Martinelli in uradnica Gabriella Micheli, trgovec Maurizio Zeni in psihologinja Erica Moretti, podčastnik Sergio Trampus in gospodinja Antonia Targino Ribeiro, elektrotehnik Gianfranco Allegretti in uradnica Maria Pentasuglia, vzgojitelj Gorazd Pučnik in učiteljica Martina Lozei, matematik Gennarino Crocamo in učiteljica Suzanne Laura Kerbavcic, poslovni posrednik Ignazio Vania in socialno vzgojna delavka Gabriella Bernes, obrtnik Roberto Cosliani in gospodinja Maddalena Sntorsola, uradnik Aldo Volo in frizerka Alida Gubertini, delavec Massimo Bencina in uradnica Silvia Peca, upokojenec Edoardo Picus in upokojenka Lidia Tinta, zavarovalni agent Mauro Rinaldi in učiteljica Donata Cea, obrtnik Alessandro Lucchetta in gospodinja Ornella Culiati.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 5. do sobote, 10. avgusta 1991

Normalen urnik lekarn: 8.30 - 13.00 in 16.00 - 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Pasteur 4/1 (tel. 911667), Drevored XX septembra 4 (tel. 371677), Milje - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124).
PROSEK (tel. 225141, 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX septembra 4, Ul. dell'Orologio 6, Milje - Mazzinijev drevored 1.
PROSEK (tel. 225141, 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. dell'Orologio 6 (tel. 300605).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505

URAD ZA INFORMACIJE KZE
Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Kaj tiči za prijavo sodstvu, ki so jo vložili zdravniki Bolniki medicinskih oddelkov stlačeni v neprimerne prostore

Medtem ko se politiki prerekajo o tem, ali naj zgradijo eno ali dve novi bolnišnici na Goriškem, se v splošni bolnišnici v Ul. Vittorio Veneto zdravstveno osebje in bolniki spopadajo s precej bolj vsakodnevnimi problemi. Bolnišnica je stara, mnogi prostori so neprimerni, drugi so pretesni za oddelke, ki so nameščeni v njih. Vendar ne gre samo za problem prostorov, pač pa tudi če že ne predvsem za slabo organizacijo zaradi katere je zdravstveno osebje, kot smo na kratko poročali včeraj, celo vložilo prijavo sodstvu.

S težavami se srečujejo v oddelkih medicina I in II, preti pa nevarnost, da bodo kmalu zajele tudi bližnji dermatološki oddelki. Vodstvo KZE se menda doslej ni zmenilo za pritožbe in želje tako bolnikov kot osebja. Zato so zdravniki in bolničarji vložili prijavo državnemu pravdniku in zahtevali, naj ugotovi morebitne kazenske odgovornosti "neznanih oseb", ki zavirajo izvajanje svojčeske sprejetih odločitev za boljše delovanje teh oddelkov.

Vprašanje je nekoliko zapleteno in ga lahko razumemo, če na kratko obnovimo dogajanje v zadnjih letih. Medicinska oddelka sta že od nekdaj natrpana z bolniki. V zadnjem desetletju so namreč morali sprejeti tudi bolnike iz drugih koncev pokrajine po zaprtju bolnišnic v Gradežu in Krminu ter drastičnemu zmanjšanju števila mest v medicinskem oddelku v Trzinu. Zaradi prostorske stiske je postala potrebna premestitev nekaterih oddelkov. Upravi odbor KZE je aprila lani odredil premestitev medicine II iz bivše pneumološke bolnice v tretje nadstropje glavnega poslopja, kjer je že deloval oddelki medicina I. Vsak od teh oddelkov naj bi razpolagal s 70 posteljami. Iz istega nadstropja naj bi se v prenovljene prostore, ki so se sprostili v bivši pneumološki bolnici, preselila dermatologija (30 bolnikov). Tako bi oba medicinska oddelka razpolagala ne prav z udobnimi vendar vsaj zadostnimi prostori.

Toda kmalu se je zataknilo. Obnova prostorov, kamor naj bi se vselili bolniki na zdravljenje v dermatološkem oddelku, je trajala dlje, kot so predvidevali. Težave so se pojavile že to zimo, ko sta začela medicinska oddelka prekipeti in so morali bolnike za silo nameščati tudi v druge bližnje oddelke. Tačas je prišlo do razpusta upravnega odbora KZE in imenovanja izrednega komisarja, ki je potrdil

sklep o selitvi dermatologije. A tudi to ni pomagalo. Novi prostori so nared, odgovorni funkcionarji pa še kar naprej odlašajo s selitvijo. Menda zaradi tega, nam je v imenu zdravnikov medicinskih oddelkov povedal dr. Mario Geat, ker se je kdo tačas premislil: v prenovljenih prostorih naj bi odprli novo šolo za stomatologijo, dermatološki oddelki pa naj bi počakali.

Zdravniki in pacienti treh v istem nadstropju stlačenih oddelkov naj bi zaradi tega še naprej prenašali vse mogoče težave, zlasti v zimskem času, ko se število bolnikov občutno poveča. Po raznih poskusih prigrigovanja so se naposled odločili za prijavo sodišču. V odgovor na ta korak je prišla odredba sanitarnega ravnatelja prof. Guida Dardija, ki pa je le še bolj razkačila zdravnike. Namesto selitve dermatologije, ki je po oceni osebja ne ovira noben tehnični ali zdravstveni razlog, je prof. Dardi odredil redukcijo postelj (od 30 na 15) v sedanjih prostorih oddelka, kamor naj bi "stlačili" še 25 bolnikov drugega medicinskega oddelka. Nekaj (vendar ne dovolj) pomožnih prostorov naj bi medicini zagotovili tudi v pediatričnem oddelku, ki trenutno zaseda en cel krak istega nadstropja bolnišnice, povprečno pa oskrbuje nič več kot 3 male bolnike.

Zdravniki so ocenili, da ta ukrep ni nič drugega kot izigravanje in nadaljnji poskus zavlačevanja svojčas že sprejetih odločitev. Reagirali so z ostrim pismom sanitarnemu ravnatelju in za prihodnje dni sklicali tudi tiskovno konferenco, na kateri bodo podrobneje obrazložili probleme. Pri tem pa poudarjajo, da se ne zavzemajo za svoje udobje in ne zahtevajo kakih novih zdravniških pisarn ali ambulant, pač pa prostore za bolnike, ki naj zagotovijo vsaj dostojno raven zdravstvene oskrbe. V sedanjih pogojih, opozarjajo zdravniki, v skrajnem primeru bolnik celotnega življenja: če bi namreč kdo med 25 bolniki medicine, ki naj bi jih premestili v dermatološki oddelki (kjer bi bili v oskrbi tamkajšnje bolničarske osebja) doživel srčni napad, bi mu ne mogli pravočasno pomagati, ker je za prenos potrebnih aparatov (defibrilatorja) potrebnih več kot 5 minut. Raje naj zato sodstvo poseže takoj, trdijo, kot pa da bi kasneje moralo ugotavljati vzroke smrti kakšnega pacienta.

V Zeithaimu odkopali grob Cvetka Gravnarja Bil je doma v Števerjanu Nemci so ga zajeli 1943.

Jeseni bodo v Redipuglio prepeljali posmrtno ostanke v taborišču Zeithaimu med drugo svetovno vojno umrlih italijanskih vojakov. Med vojaki, ki so jih po kapitulaciji Italije zajeli Nemci in odpeljali v ujetništvo, so bili tudi številni Primorci, ki so služili rok v raznih rodovih vojske in ki jih je razpad Italije zajel v raznih krajih, tudi v tujni.

Državna komisija, ki skrbi za obeleženje krajev, kjer so pokopani italijanski vojaki in za vračanje njihovih posmrtnih ostankov je sporočila, da bodo, predvidoma oktobra, prepeljali v Redipuglio posmrtno ostanke vojakov, ki so umrli, zaradi bolezni in izmučenosti, v zgoraj omenjenem taborišču, ki je v bližini nemške — poljske meje in je bilo do nedavna na območju NDR. V Zeithaimu so doslej prekopali nad 600 grobov. V prihodnjih tednih bodo prekopali še preostale grobove.

Po do zdaj znanih podatkih je bilo šestnajst umrlih z območja naše dežele. V Zeithaimu je februarja 1945 umrl tudi Cvetko Gravnar iz Števerjana. Nemci so ga zajeli po 8. septembru 1943nekje v Piemontu, ko se je skušal prebiti proti domu in ga odpeljali v ujetništvo. Skoraj do zadnjega je delal v rudniku, vendar konca vojne in osvoboditve ni dočkal. Območje, kjer je bilo taborišče, kamor so pošiljali menda v glavnem bolehnne in izčrpane ujetnike, so osvobodili sovjetski vojaki.

Cvetko je bil najstarejši sin v kolonjski družini v Števerjanu, rojen leta

1919. Dva njegova brata, Milko in Marjan in ena sestra živijo v Novi Gorici. V Novi Gorici živi tudi 96-letna mama Marija, medtem ko je sestra Rezika ostala v Števerjanu.

Cvetko je, kakor smo izvedeli pri svojcih, iz ujetništva nekajkrat pisal in povedal, da dela v rudniku. Svoji razpolagajo tudi s fotografijo pokopališča in so bili seznanjeni s številko groba, kjer je bil pokopan. Zato z identifikacijo posmrtnih ostankov verjetno ni bilo težav.

Niso se še odločili, če bodo brata pokopali v rojstnem kraju. Posmrtno ostanke, ki jih svojci ne bodo prevzeli, bodo pokopali v vojaški kostnici pri Barju.

Komisija, ki je bila na delu že nekaj mesecev, na območju nekdanje NDR je obiskala kakih osemdeset krajev in ugotovila lokacijo 360 grobišč, oziroma pokopališč. Na območju bivše Vzhodne Nemčije naj bi med vojno umrlo okrog 5.500 italijanskih vojakov.

Pregled Amidei

Film »Green card« avstralskega režiserja in scenarista Petra Weira bo nocoj ob 20.45 odprl osemdnevni filmski pregled za nagrado Sergio Amidei za najboljši scenarij na goriškem gradu. V glavnih vlogah nastopata Gerard Depardieu in Andie Mac Dowell. Film traja 108 minut in se navezuje na klasične komedije ameriške kinematografije v 30. letih. George, francoski priseljenec v New Yorku, proči Američanko Bronte, zato da bi si zagotovil dovoljenje za stalno zaposlitev. Toda okoliščine prisilijo zakonca k resnično skupnemu življenju pod isto streho.

Vstopnice (4.500 lir) so v prodaji pri blagajni na gradu, abonmaji za vse osem večerov pregleda Amidei pa so na voljo v knjigarnah Antonini (na Korzu in v Ul. Mazzini) po 32 tisoč lir.

V nezvesti po padcu zaradi luknje na cesti

V Ul. Terenziana v Trzinu se je včeraj malo pred 14. uro hudo ponesrečila 21-letna Helga Russi iz Škocjana ob Soči, Ul. Vespucci 21. Dekle se je pehljalo z motornim kolesom, ko je zaradi luknje na asfaltu izgubilo ravnotežje. Pri padcu je močno udarila z glavo ob tla in obležala v nezvesti. Prepeljali so jo v bolnišnico na Katinaro, kjer so jo sprejeli v nevrokirurški oddelki s strogo pridržano prognozo zaradi globoke kome.

Boni samo še danes

Kdor še ni poskrbel za prevzem nakaznic za gorivo proste cone, lahko to naredi samo še danes do poldne. Danes namreč nepreklicno poteče rok, ki ga je določila Trgovinska zbornica za dvig bonov drugega letošnjega kontingenta.

Upravičenci iz Gorice, Sovodnj in Števerjana naj se obrnejo do uradov ACI na Tržaški cesti — s seboj je treba imeti avtomobilsko knjižico, vozniško dovoljenje in potrdilo o plačani zavarovalnini.

Po 10. avgustu zamudniki ne bodo mogli uveljavljati svojih pravic.

razna obvestila

Župnijski svet Gabrje-Vrh vabi vse vaščane in rojake k sv. maši in procesiji sv. Lovrenca, jutri, v nedeljo, 11. avgusta, ob 10. uri na Vrhu.

SPD Gorica priredi v avgustu in septembru naslednje izlete in vzpone: 14. in 15. avgusta Triglav in Cimir, (informacije po tel. 30179) 23. in 25. avgusta Dolomiti (Odle), (informacije po tel. 882079), 1. septembra Sauleck (Avstrija).

Kmečka zveza, SKGZ, ZSKD in ZSSD obveščajo, da bodo uradi zaprti od 12. do 16. avgusta. Od 12. do 16. avgusta bodo zaprti tudi uradi SDGZ.

kino

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.30—20.30 »Kletka«. Ob 22.30 »Debitant v hiši ljubezni«.

SVOBODA (Šempeter) 20.30 »K—9«.

DESKLE 20.00 »Tigrov bes«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska lekarna št. 2 — (Comunale n. 2) — ul. Garzarolli 154 — tel. 522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRZINU
San Nicolò — ul. Primo maggio 94 tel. 790338.

pogrebi

Danes, ob 13.15 Giulio Freschi, iz splošne bolnišnice v Romansu.

V Zagraju se pritožujejo zaradi vse večjega prometa

Precejšnje število prebivalcev Zagraja ni zadovoljno z dosedanjim ureditvijo prometa, ki v osrednjem delu naselja poteka enosmerno. Kot poglavitni razlog nezadovoljstva navajajo vprašanje varnosti. Vendar pa se v prihodnjih mesecih napoveduje, kar zadeva promet, nadaljna zaostritev razmer. Že kmalu bodo namreč, poskusno, dovolili brezplačno uporabo odseka avtoceste med Moščenicami in Foljanom za tovorna vozila. Posledica take odločitve bo, za Zagraj, povečan promet težkih vozil skozi naselje.

In prav tej specifični problematiki so posvetili največ pozornosti na nedavnem srečanju med pokrajinsko odbornico Mariliso Bombi in predstavniki Odbora zagrajskih občanov, ki si prizadeva, da bi breme prometa postalo znosnejše.

V pogovoru je pokrajinska odbornica povedala, da je na daljši rok predvidena gradnja obvoznice sedanje ceste 305, tako v Zagraju, kakor v Marianu, kjer se ukvarjajo s podobnimi problemi.

Mogoče pa bi veljalo, po besedah Bombijeve, iskati medtem drugačne rešitve. Morda bi kazalo preučiti možnost, da bi na trasi železnice Foljan — Krmin, zgradili cesto. Železnica menda, kakor je slišati, še posebej po dograditvi postajališča v Červinjanu, ne pride v poštev.

Razpečevalca še v priporu

Zadeva z zaplenbo ponarejenih stolarskih bankovcev v Novi Gorici še ni dokončno določena. 51-letni Fiore Pizzol in 35-letni Luciano Mainente sta še zmeraj v priporu. V začetku prihodnjega tedna bo o njuni usodi odločal preiskovalni sodnik Zoran Šviligoj. Odločiti bo moral glede zneska varščine (kavcije), ki naj bi jo osumljenca plačala za izpustitev na začasno svobodo. Posredno smo izvedeli, da naj bi bila osumljenca iz Veneta menda pripravljena položiti vsak po 15 milijonov lir kavcije, menda pa namerava preiskovalni sodnik zahtevati znatno višjo varščino. Tudi spricho dejstva, da sta imela pri sebi in torej skušala zamenjati razmeroma veliko vsoto ponarejenega denarja (okrog 30 milijonov lir).

Pizzola in Mainenteja so priprli v sredo zgodaj jutraj.

V bolnišnici prijeli tatu ki je kradel pacientom

Predvčerašnjim popoldne so v veži splošne bolnišnice prijeli možakarja, ki je kradel denar bolnikom. Aretirani je 44-letni Augusto Mario Carraro iz Benetk, ki ima za sabo že celo vrsto prekrškov in obsodb zaradi tatvin in drugih manjših prekrškov. Možakar se je v četrtek popoldne priklatil v goriško splošno bolnišnico in začel stikati po oddelkih, ne da bi se kdo zmenil za njegovo početje. Zataknilo se je, ko je v oddelku za okulistiko skušal izmakniti iz predala iz omarici ob postelji denarnico 36-letnega Azeglia Macorja iz Vidma. Čeprav je na zdravljenju v okulističnem oddelku, je Macor pokazal, da mu vid še ni toliko opešal, da bi mu tat lahko izmaknil denarnico prav pod nosom. Carraro je sicer zbežal, Macor pa je poklical bolničarje, ki so obvestili policijo.

Agenti letече oddelka so tatu prijeli v veži bolnišnice, Macor pa ga je takoj zatem prepoznal. Carraro je pri sebi imel skoraj pol milijona lir. Vsaj del tega denarja je domnevno ukraden. Sam Carraro je priznal, da je nekaj desetstotakov malo prej izmaknil 83-letni Margheriti Susic iz Trzinu, ki se zdravi v dermatološkem oddelku. Tudi njej je izmaknil denarnico iz omarice, pobral iz nje denar in jo nato pustil na nekem oknu, kjer so jo tudi našli.

Smrtna nesreča avtomobilista iz Gonarsa

Prometna nesreča s smrtnim izidom se je pripetila včeraj okrog 14. ure na pokrajinski cesti med Medeo in Romansom. Žrtev je 54-letni Mario Lodolo iz Gonarsa, ulica V. Veneto 125.

Po dosedanjih ugotovitvah naj bi Lodolo izgubil nadzorstvo nad ford-om fiesta, ki ga je vozil v smeri proti Fratti ter zapeljal v obcestni jarek. Ob silovitem sunku, ko je avtomobil s prednjim delom udaril ob bankino, naj bi Lodola, ki menda ni bil pripet z varnostnim pasom, vrlo proti vetrobranu in ob tem naj bi zadobil hude poškodbe na glavi. Umrl je med prevozom v goriško bolnišnico.

Goriški trgovci skušajo nadoknaditi izgube zaradi manjšega obiska kupcev iz Jugoslavije Sezonske razprodaje vabijo maloštevilne kupce

Politično in zlasti gospodarsko stanje v Jugoslaviji vplivata v veliki meri na poslovanje goriških trgovin. Nestabilnost razmer v Jugoslaviji je povzročila občuten padec prometa z onstran meje, kar goriški trgovci spremljajo seveda z veliko zaskrbljenostjo in nemirom. Izložbe vabijo k nakupu, police so polne blaga, kupcev pa res ni veliko. Na Travniku smo prešleli nekaj tujih avtomobilov, predvsem z novogoriško registrsko tablico, nekaj pa iz Kranja in Ljubljane.

Trgovci na območju Raštela in Travnika se vsi strinjajo z ugotovitvijo, da je prisotnost jugoslovanskih kupcev znatno manjša. To se mogoče zdi samo po sebi umevno zaradi političnega stanja, vendar moramo pomisliti na to, da prihajajo ponavadi v Gorico predvsem obmejni kupci, teh pa je tudi sedaj precej. Vzrok krize gre torej iskati predvsem v ponovno majhni kupni moči dinarja. Zato je razlika v primerjavi s prejšnjim letom še toliko večja. Lani je bilo nakupovanje v Italiji ugodno, če pomislimo na cene živil in drugih potrebščin v sosedni državi. Letošnja kriza pa je ponovno potisnila vrednost jugoslovanske valute k tlom in preganala kupce iz trgovin.

Ko smo se te dni sprehajali po Travniku in Raštelu, smo povpraševali, kakšno je stanje sedaj, ko je v Sloveniji razmeroma mirno. Nekateri trgovci so zelo črnogledno ocenili stanje, drugi so bili nekoliko bolj optimisti. Slednji

namreč lahko računajo tudi na zadovoljiv obisk domačih kupcev, tako da niso popolnoma odvisni od prometa z onstran meje. So pa nekatere trgovine, ki sploh nimajo prihodnosti: to so npr. trgovine z zelo omejeno izbiro artiklov. Mislimo predvsem na jeanse in kavo. Ocene o številu tujih kupcev v tem času so precej različne: nekateri trgovci so nam povedali, da je Jugoslovancev za četrtno manj kot lani v

istem času, drugi so trdili, da za polovico, najbolj pesimisti pa so izjavili, da je najbrž kar trideset manj tujih obiskovalcev kot lani poleti. Glede na podatke o prometu čez mejo se zdijo nekatere med temi ocenami nekoliko pretirane, vsaj kar zadeva število kupcev. Držalo pa bo dejstvo, da je zaradi manjših kupne moči strošek, ki si ga lahko vsak privoščijo, nekoliko manjši. Obetajo se torej težki časi, saj krizi čez mejo ni videti hitrega konca.

Trgovci so se v teh tednih skušali rešiti zalog poletnega blaga z običajnimi sezonskimi razprodajami, ki so še vedno vabljiva prilika za ugoden nakup. S tem v zvezi pa veljajo običajni nasveti. Kdor namerava kupiti po ugodni ceni kakovitih artiklov po zadnji modi, mora pazljivo preveriti, da je artikel letošnji in nedotaknjen. Nereditko se namreč zgodi, da površnemu kupcu "prodajo" oblačila ali druge potrebščine, ki so že kakšno sezono počivali v skladišču. Poleg tega so razprodaje ugodne predvsem za nakup kakovostnih kosov klasičnega kroja, ki bodo vedno uporabni, ne glede na zadnje modne muhe.

Trgovine, kjer so v teku razprodaje, so zaradi tega kljub počitniškemu času in manjšemu prilivu z onkraj meje precej obiskane. Razmeroma malo trgovcev se je doslej odločilo za večtedensko poletno zaporo. Zaradi dopusta so zaprte predvsem jestvinske trgovine in pekarnice ter nekatere druge trgovine, ki ne razpolagajo s številnim osebjem. V velikošmarne tednu pa bo verjetno precej mirno, saj se bo marsikdo odločil za daljši week-end. Predvidoma bo torej v prihodnjih dneh precej obratov in uradov zaprtih. (af)

Na sliki: (foto Marinčič) kljub sezonskim razprodajam v Raštelu res ne mrgoli kupcev

Na včerajšnjih poskusnih vožnjah za VN Madžarske Berger (mclaren) najhitrejši

BUDIMPEŠTA — Ob pasji toploti, ki je te dni na Madžarskem, sta se na včerajšnjih poskusnih vožnjah za VN Madžarske za SP v formuli 1, ki bo na sporedu jutri, sta se najbolj znašla McLarnova pilota. Presenetljivo pa je, da ni bil prvi Brazilec Ayrton Senna, temveč Avstrijec Gerhard Berger.

Tokrat sta odpovedala Williamsova pilota Nigel Mansell in Riccardo Patrese, ki sta se morala zadovoljiti le s petim, oz. šestim metom. Po drugi strani pa kaže, da bosta Ferrarijeva predstavnik Prost in Alesi le odigrala na Madžarskem vidnejšo vlogo. Včeraj sta namreč osvojila tretje, oz. četrto mesto.

Sicer je vest včerajšnjega dneva nedvomno ta, da sta se Senna in Prost le pobotala. Kot je znano, pilota nista bila nikoli prav velika »prijatelja«, po zadnjem dogodku na VN Nemčije v Hockenheimu, ko je Prost zavozil s cestišča po »krivdi«
brazilskega pilota, pa so se odnosi med pilotoma še bolj skrhali. Zato je tudi mednarodna avtomobilska zveza kaznovala francoskega pilota s prepovedjo tekmovanja na eni VN, sicer pa le pogojno.

VRSTNI RED VČERAJSNJIH POSKUSNIH VOŽENJ
1. Berger (Av.) mclaren 1'18"238; 2. Senna (Braz.) mclaren 1'18"549; 3. Prost (Fr.) ferrari 1'19"326; 4. Alesi (Fr.) ferrari 1'19"552; 5. Mansell (VB) williams 1'19"818; 6. Patrese (It.) williams 1'20"103; 7. Modena (It.) tyrrell 1'20"488; 8. Capelli (It.) leyton ilmor 1'21"068; 9. Blundell (VB) brabham 1'21"125; 10. Brundle (VB) brabham 1'21"345 ; 11. Piquet (Braz.) benetton 1'21"542; 12. Gugelmin (Braz.) leyton ilmor 1'21"549; 13. Pirro (It.) dallara 1'21"751; 14. Gachot (Fr.) jordan 1'21"884; 15. Lehto (Fin.) dallara 1'21"991.

Danes bodo na vrsti druge poskuse- ne vožnje, ki jih bo italijanska TV na tretjem sporedu tudi neposredno pre- našala.

Na sliki AP angleški pilot Nigel Mansell gotovo ni preveč zadovoljen z včerajšnjimi poskusnimi vožnjami. Dosegel je le peti najboljši čas.

Danes in jutri start 1. JZN lige Olimpija bo igrala

LJUBLJANA — Na včerajšnji seji ljubljanskega nogometnega prvoligaša Olimpije so sklenili, da bo ljubljansko moštvo redno nastopilo v prvi jugoslovanski ligi, ki se bo pričela danes s tekmo Rad - Sarajevo, jutri pa z ostalim sporedom.

Kot je znano, na startu ne bo hrvaških klubov. In prav včeraj je Nogometna zveza Hrvatske ostro protestirala pri jugoslovanski nogometni zvezi, češ da hrvaški nogometni klubi niso odstopili iz zveze, le da se zaradi trenutno vojnega stanja na Hrvaškem ne morejo udeležiti prvenstva.

Ljubljanska Olimpija se je torej odločila, da bo le startala v tej ligi. Jutri se bo ob 20. uri v Beogradu spoprijela z domačim Partizanom. Ljubljansko vodstvo je tudi doseglo, da bo Partizan palačal zadnji del odškodnine za Džonija Novaka. To je 115.000 mark.

Spored 1. kola 1. zvezne jugoslovanske nogometne lige pa naj bi bil naslednji: Partizan BG - Olimpija; Rad - Sarajevo; Željezničar - Zemun; Vardar - Crvena zvezda; Pelister - Borac; Sloboda - Radnički; Budućnost - Vojvodina; Beograd - Velež; Proleter - Spartak.

Fiorentina najela Gabriela Batistuto

FIRENCE — Fiorentina je kot tretjega tujca najela Gabriela Batistuto. Po večdnevem pogajanju je torej Fiorentina ugodnood le rešila dogovor z argentinskim klubom Boca Juniors.

Kaže, da je za ta nakup Fiorentina potrosila 12 milijard lir. Šest milijard je fiorentinski klub odštel za izpisnico igralca, štiri milijarde pa za nogometaša La Torre, ki je tako ostal v Argentini. Milijon dolarjev pa je morala Fiorentina odšteti, da je argentinski klub takoj sklenil pogodbo.

Zelo kakovosten turnir v Veroni

VERONA — Beograjska Crvena zvezda, PSV Eindhoven, Parma in Verona se bodo udeležili velikegamendarodnega nogometnega turnirja, ki bo od 21. do 23. t.m. v Veroni.

SPORED: 21. t.m.: C. zvezda - Verona (20.00), Parma - PSV Eindhoven (22.00); 23. t.m.: finale za 3. mesto (18.30), finale za 1. mesto (20.30).

Danes Triestina v Castellfrancu

Po večdnevem treniranju na bazoviškem igrišču se bo Triestina danes preselila v Castellfranco, kjer bo tržaški tretjeli- gaš igral prijateljsko srečanje ob 20.45 z ekipo Giorgioneja, ki nastopa v medde- želni ligi.

Sovjetske telovadke boljše od Italijank

CAGLIARI — Ženska telovadna vrsta Sovjetske zveze je po pričakovanju pre- magala Italijo s 398,425:386,475. Junaki- nja dneva je bila svetovna prvakinja, Sovjetinja Svetlana Boginskaja.

Na vseameriških igrah med tekmo Mehika-Kanada Pretep med bezbolisti

HAVANA — V teku vseameriških iger, ki se odvijajo na Kubi, je včeraj prišlo v bezbolu do hudih incidentov.

Na bezbolnem srečanju Mehika - Kanada je eden od kanadskih igralcev hudo užalil nasprotnika. Nakar je prišlo do splošnega pretepa, tako da je morala celo poseči kubanska policija, da je umirila prenapetneže. Ne samo: trenerja obeh reprezentac sta morala celo v bolnišnico. Kanadski trener je bil namreč žrtev srčnega napada, mehiški kolega pa je zadobil globoko rano na glavi.

V zgodovini teh Iger ne pomnijo, da bi kdaj prej prišlo do tako hudih inciden- tov.

»Genovi« 17. etapa

CERVIA — 17 etapa jadranskega Gira je osvojila posadka Genove pred Friuli- jem, Bologno, Gorizijo in Triestejem.

Na skupni lestvici še vedno vodi Rivo- li pred Gorizijo in Friulijem.

Jutri miting v Grossetu

GROSSETO — Jutrišnjeja atletskega mitinga v Grossetu se bo verjetno udele- žila skoraj popolna italijanska reprezen- tanca. To bo tudi poslednji nastop azzur- rova pred bližnjim svetovnim prvenstvom v Tokiu.

Pozzi izločen

CINCINNATI — Italijan Gianluca Pozzi je bil izločen na mednarodnem te- niškem turnirju v Cincinnatiju. Premagal ga je Francoz Guy Forget s 6:4, 6:4.

Bortolamiji 1. etapa dirke bo V. Britaniji

MACNHESTER — Italijanski kolesar Gianluca Bortolami je osvojil prvo etapo mednarodne dirke po Veliki Britaniji. V

sprintu je premagal Belgijce Redanta, Musseuwa in Verdoncka.

Danes dirka za SP

SAN SEBASTIAN — Danes bo na spo- redu klasična kolesarska dirka San Se- bastian za svetovni pokal, ki se je bodo razen Američana Lemonda in Spanca Maurija udeležili vsi trenutno najboljši kolesarji na svetu.

Solinar presenetljivo v finalu za 1. mesto

DEKANI — V finale nogometnega tur- nirja za memorial Ivana Gregorića sta se uvrstila Izola in presenetljivo Solinar Pi- ran. Izola je z 2:1 po boljši igri premagala Koper, Solinar Piran pa Jadran Lamo po izvajanju 11-metrovk s 5:4, potem ko se je tekma v regularnem času končala z 1:1. Danes ob 17. uri bosta igrala Koper in Jadran Lama za tretje mesto, ob 19. uri pa Izola in Solinar Piran za 1. mesto. (Kreft)

obvestila

JK ČUPA
vabi člane na društveno regato za ka- jutne jadrnice, ki bo v nedeljo 25. t.m. pred sesljskim zalivom s startom ob 11. uri. Vpisovanje v društvenem sede- zu.

ŠD ZARJA
priredi danes in jutri v Bazovici »SPORTNI PRAZNIK«. Jutri bo na spo- redu balinarski turnir, oba večera bo igral ansambel Happy day.

ZŠSDI
obvešča, da bo urad v Trstu zaprt od 12. do 16. t.m.

Pogovor z mladim in zelo perspektivnim Kontovelovim košarkarjem J. Budin: »Nikolić in Tanjević sijajna učitelja«

Jan Budin že nekaj let slovi za enega izmed najboljših mladih košarkarjev v našem mestu in v deželi, v zadnjem letu pa so mu strokovnjaki in sredstva javne- ga obveščanja nadeli vzdevek najboljše- ga, tako da je dokaj hitro zaslovel po vsem apeninskem polotoku in domala vsi trenerji, ki delujejo v sklopu najbolj prestižnih italijanskih prvoligaških klubov, bi ga radi uvrstili v svoja mladinska moštva.

Budin je star šele 16 let in po starosti naj bi letos, tako kot večina njegovih so- vrstnikov, prvič zaigral v kadetskem pr- venstvu, čeprav je Jan v tej kategoriji debital že pred dvema letoma. V lan- skem prvenstvu je uspešno igral v držav- nem kadetskem prvenstvu ter dal velik doprinos tudi k prestopu Kontovelovega članskega moštva v D ligo.

Med prvoligaši ki se »pulijo«
za pridobitev tega darovitega košarkarja v svoje vrste je tudi tržaški Stefanel, ki je Konto- velovega košarkarja povabil na višinske priprave članskega moštva v Folgarjo, pod vodstvom Ace Nikolića in Bogdana Tanjevića. Jan tudi trenutno redno vadi s člani Stefanela, kar naj bi pomenilo, tudi sodeč po Tanjevićevih izjavah, da je Budin dobesečno očaral strokovno vod- stvo tržaškega prvoligaša.

Kako si se znašel v družbi prvoligaš- kih košarkarjev, med pripravami v Folgorji in tu na vsakodnevni trenin- ghi?

»Najprej bi ločil dva različna momenta in to sta, če lahko tako rečem, družabno- človeški in pa strogo tehnični ali košar- karski moment. S človeškega vidika ni bilo niti najmanjše težave. Vsi so in so že od samega začetka bili z menoj zelo pri- jazni. V družbo me je vpeljal Sartori in

moram reči, da so me vsi takoj sprejeli za svojega. Glede košarkarske plati pa moram priznati, da sem imel v začetku velike težave z dokaj »fizično«
igro teh igralcev in pa z vrtoglavo hitrostjo pri izvajanju akcij, tako da mi vse, kar mi med kadeti in v promocijskem prvenstvu uspeva z lahkoto, tu zlepa ni uspevalo, vsaj na začetku ne. Postopoma sem se že privadil na okoliščine, tako da se sedaj še kar držim, privadil sem se na razmere in upam, da bom tako nadaljeval.«

Kdo izmed Stefanelovih igralcev je pri tebi zapustil največji vtis?

»Prav gotovo Gray, zaradi izredne moči in fizičnih sposobnosti, in pa Me- neghin, ki je res edinstvena osebnost. Delo ob njem poteka res tako, kot bi trener aktivno sodeloval tudi pri izvajanjih na igrišču. On stalno bodri, graja, skrbi

zato, da je zbranost pri delu vedno na nivoju. Menim, da bo, ko bo prestal z aktivnim igranjem, postal odličen stro- kovnjak.«

Letos si svoje poletne počitnice pre- živel prestopan ona košarkarskem igri- šču, romal si od priprave na priprave, od kampa na treninge. Te košarka še ni naveličala?

»Nikakor ne. Iskreno povedano, bil sem nekoliko prenasiten ob izteku spe- cializacijskega kampa za mlade košar- karje, ki ga je vodil Nikolić, po dvote- denskem počitku, pa je tudi prišla volja do igre in sedaj, ko smo se vrnili iz Fol- garie, bi v dvorani preživel še več časa.

Kakšne so tvoje najbolj osebne in trenutke želje glede nadaljnega ig- ranja?

»Vem, da se glede tega prepletajo mnoga in med sabo različna mnenja, ki so vsa vredna premisleka in spoštovanja. Tudi sam sem že večkrat spremenil svoje poglede in svoje mnenje v zvezi s tem in s svojo bližnjo bodočnostjo. Če me sedaj vprašaš, je to tako: zavedam se, da imam še veliko pomanjkljivosti in vrzeli v igri, in menim, da sta prof. Nikolić in Tanje- vić v tem pogledu največ, kar lahko privoščiš mlademu igralcu, ki se še razvija. Tako, če bi to bilo odvisno izključno od moje izbire, bi že letos prešel k Stefane- lu. Čeprav je po drugi strani prav tako mikavno igranje v Jadranskih vrstah pod vodstvom takega strokovnjaka, kot je Janez Drvarič. In rad bi še pristavil, da bi rad še naprej ohranil tesen stik s svo- jimi dosedanjim svetom, da pa predstavl- ljajo vadbene razmere pri Stefanelu ta čas zame največji izziv.«

IGOR CINCIANI

Izvedel sem, da je docela drugače v znamenitem rudniku El Teniente v Rancagui, južno od Santiaga. Že zaradi bližine prestol- nice so bili delavci tam informirani o političnih dogodkih, vendar zaradi večje možnosti nabiranja delovne sile tudi z manjšim poten- cialom terjanja višjih dohodkov. Rudarji iz El Tenienta so bili s svojo sindikalno zavestjo stalno v sporu in boju za boljše pogoje.

Majhna vasica San Pedro de Atacama je bila eden mojih po- glavitnih ciljev v severnem Čilu. Ob njej sem nameraval obiskati Salar de Atacama. Salar je v južni Ameriki slana puščava, ostanek nekdanjega morja. Veliko je teh solarjev ali slanec v Boliviji in v severni Argentini, kjer ležijo preko 3500 metrov nadmorske višine. O atacamski slanici nisem imel točnih podatkov, zaradi bližine naselja pa je izgledala lahko dosegljiva. V Antofagasti sem tudi zvedel, da so vrelci tople vode El Tatío v bližini San Pedra, poleg tega pa je prav tam slovita Valle de la Luna ali dolina meseca.

Z izjemo kratkega vijuganja pred vrhom gorskega grebena smo se iz Calame skoraj neopazno dvignili za kakih 1000 m. Sledil je spust v obširen kotel in nato zadnji vzpon do kakih 3500 m. Pred nami je v daljavi zelenelna oaza San Pedra. Namakala sta jo dva potoka iz bližnjih vrhov Kordiljere.

Vasica je bila idilična. Zunanji pas zgradb je bil iz rdečkaste- ga blata, pomešanega s slamo. Enak gradbeni material je služil tudi za razmejitvene zidove. Ob sončnem zatonu so imeli zidovi

posebno toplo barvo, sliko pa so dopolnjevali živo zeleni travniki, sadovnjaki in vinogradi. Hruške so uspevale najbolje. Hiše, če jih tako lahko nazivamo, so bile pokrite s slamo, trsem ali listi bana- novca. Trami so bili iz duše kaktusovih stebel. Dežja, ki bi izpiral krhke opeke tam skoraj ni bilo. Notranjost vasi je iz nekoliko postavnejših zgradb. Na glavnem trgu, ki se kot povsod v južni Ameriki imenuje Plaza de Armas, se je belila cerkvena, v kateri so prvo mašo peli kar 5. marca 1557, kot priča v notranjosti vgrajena spominska plošča. Tudi cerkvena je prekrita s slamo, ki sloni na kaktusovih deblih. Na trgu je tudi hiša, katero je španskega guver- nerja Pedra de Valdivio leta 1540 postavil zidarski mojster Francis- co de Aguirre. V hiši še prebivajo ljudje in na dvorišču deluje krušna peč v obliki kupole kot pri Indijancih severne Amerike.

Ko sem pred nekaj dnevi potoval skozi obalno puščavo, sem iz avtobusa videl množico mesnatih rastlin z živo rdečimi rožami. Spomnil sem se na pesem Victorja Jara o nekem »...pimiento rojo del norte... atacameno...«
(rdeča paprika iz severa, atacamska — po prevodu na ovojnici plošče), ki naj bi dan in noč iskal v suhih tleh življenjski sok. Sopotnika sem vprašal, če je tisto znameniti pimi- ento in mož mi je prepričljivo potrdil. Vneto sem si želel, da bi se avtobus prav tam pokvaril, da bi si ob postanku vzel za spomin vsaj en cvet.

Bil sem torej na Plazi de Armas, katero so obkrožala veličas- na stoletna drevesa. Kakih dvajset jih je bilo. Debla so bila podobna tistim topola, listje pa vrbi. Med listi so viseli grozdki drobnih rdečih kroglic, ki so se kasneje izkazale prazne. In ta mogočna drevesa so bili pimiento. Pravi. Tisti, katere je opeval Victor Jara. Te so v San Pedru pred več kot 400 leti posadili španski kolonizatorji in so bili bolj vredni lirike kot skromne, čeprav lepe puščavske rože.

Zal mi je bilo, da nisem imel ob strani tistega potnika, ki je muho zamenjal za slona. Vsekakor je bil mojega tedanjega spra- ševanja v avtobusu kriv italijanski prevod pesmi, ki je za pimiento navajal papriko, medtem ko se tej v španščini pravi pimiento.

V San Pedru imajo tudi antropološki muzej, res vreden obiska. Ob kopici izkopanin, ki dokazujejo, da je v tistih krajih človek obdeloval zemljo pred 12 tisoč leti, sta zelo zanimivi dve knjigi. Prva so »Comentarios reales de los Incas«
zgodovinarja Garcilasa de la Vega, tiskana leta 1722 v Madridu, druga pa mašna knjiga iste dobe. Pravi ton pa daje muzeju mumija ženske, katero so našli v veliki žari, pokopani v slani zemlji tamkajšnje puščave. Arheolog Gustavo Le Paige je mumijo imenoval Miss Chile.

Če bi zadevo Chuquicamate istovetili s čilskim divjim zapa- dom, bi morali vanj vključiti še pokopališče v San Pedru. Močno spominja na tiste iz filmov v katerim se največ strelja, so pa naj-

bolj nedolžni. Obdaja ga zid iz blata in slame, vhod pa predstavlja lok iz enakega materiala. Vsak režiser bi ga uporabil vsaj za eno obežanje. V notranjosti so gomile le približne in na njih križi leseni. Vetriči, ki je tedaj pihal iz bližnjih vrhov je občasno stresal vence iz papirnatih rož ali pločevine, ki so rahlo šušтели in žvenke- tali. Pokopališče je bilo že izven zelenja oaze in so v njem rajni imeli res mir. Na bližnjem obzorju se je Kordiljera višala do višine kakih 5500 m s serijo ugasilih ognjenikov.

Odločilna osebnost v San Pedru je bil za moje potrebe senor Roberto Sanchez, čigar ime je bilo v vseh boljših vodičih Čila. Na avtobusni postaji, ki je bilo kar na domačem košarkarskem igrišču, so mi povedali, da je Roberto Sanchez doma le dve cuadri stran. Mož je bil sila vljuđen in takoj sva se pogodila za izlet v El Tatío naslednje jutro. Potovali bosta tudi dve Nemki in dejstvo je krep- ko znižalo ceno. Odhod je bil za 5. uro zjutraj. Sanchez je posel navadno opravljal z džipom, vozilo pa je bilo tedaj pokvarjeno in izlet naj bi izvedli s starim fordov. Da bi zaspal, ni bilo nevarno, kajti na dvorišču ob residenciali sta si vso noč nekaj pripovedova- la kozel in koza. Niti nekaj metov s kamni ni zaleglo in s spanjem sem imel težave.

»Tovarna«
opek na severu Čila. Sestavine so prst, slama in voda.

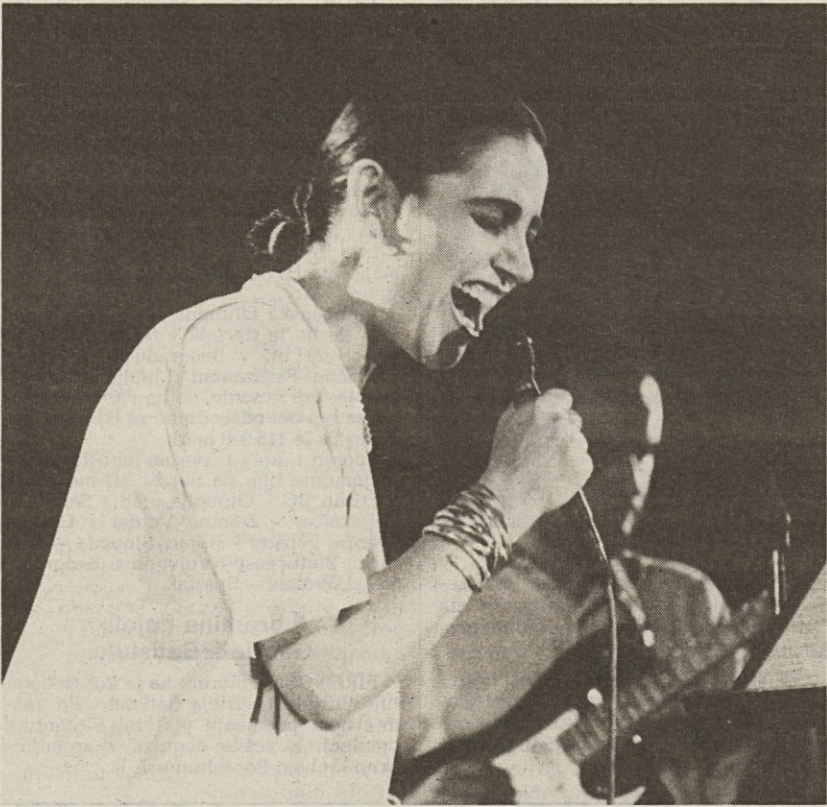
Ob spremljavi jazz kvinteta Maurizia Giammarca

Vrhunska Mia Martini

V sugestivnem okolju videmskega gradu, kjer so v letošnji poletni sezoni že nastopili Manhattan Transfer in kantavtor Francesco De Gregori, je v četrtek nastopila priznana italijanska pevka Mia Martini. Pomembni glasbeni dogodek, ki ga je priredil center za storitve in spektakel CSS iz Vidma pod pokroviteljstvom odborništv za kulturo videmske občinske uprave, je bil še posebej zanimiv, saj so pevkin nastop ob dovršeni spremljavi jazz kvinteta Maurizia Giammarca posneli tudi za lp ploščo live, ki bo v kratkem na prodaj. Četrtkovemu vsekakor izjemnemu koncertu je sledilo nekoliko skromnejše število gledalcev, so pa zato še burneje s ploskanjem spodbujali Martinijevo in glasbenike med izvajanjem znanih starejših motivov in nekaterih prijetnih priredb.

Mia Martini, katere pravo ime je Domenica Bertè in je sestra verjetno slavniješe Loredane, ki pa se sploh ne more kosati s sestrinimi vokalnimi sposobnostmi, je tokrat nedvomno dokazala, da spada med vrhunske italijanske in verjetno tudi evropske pevke. Četrtkov videmski nastop je nosil naslov Jazz Project, saj je šlo za skladno srečanje med pop, jazz in italijansko lahko glasbo. Mia Martini in člani jazz kvinteta so se namreč lani pozimi naključno srečali, ideja Maurizia Giammarca, saksofonista in voditelja glasbene skupine, da bi skupno izdelali glasbeni projekt, pa je prav na četrtkovem nastopu obrodil zaželeno sadove. Tako smo lahko prisluhnili nepozabnim motivom Lucia Battistija, Ivana Fossatija in Pina Danieleja v izrazito jazzovski priredbi, pa znanim skladbam Beatlesov, Porterja, Russella, Weila in drugih. Niso izostale niti nekatere glasbene stvaritve samega Giammarca, ki so naletele na veliko odobravanje gledalcev.

Jazz kvintet je v zasedbi Ramberto Ciammarughi (elektronske orgle in klavir), Dario La Penna (kitara), Ron Sequin (kontrabas), Manhu Roche (tolkala) in Maurizio Giammarco (sakso-

(foto Čubej)

fon) lepo sledil Mii Martini, njenemu toplemu in agresivnemu glasu. Žal je gledalce na koncu koncerta pričakalo grenko razočaranje. Priljubljeno pevko so namreč elektronske aparature izdale, tako da ni mogla zapeti vsaj nekaj svojih največjih glasbenih uspešnic. Kljub vsemu smo bili priča pomembnemu glasbenemu dogodku, ki bo v kratkem na voljo tudi na plošči ali kaseti.

Poletne glasbene prireditve centra CSS na videmskem gradu se tako počasi iztekajo. V nedeljo, 25. avgusta,

bo na sporedu še veliki galá večer posvečen italijanskim komikom. Nastopili bodo Claudio Bisio, Paolo Rossi, Lella Costa, Davide Riordino, Daniele Trambusti in Banda Osiris. Konec meseca, podrobneje v četrtek 29., pa bo zaključil letošnji spored italijanski kantavtor Francesco Baccini. Ljubitelji italijanske rock glasbe naj opozorimo, da bodo jutri ob 21.30 nastopili v Maianu člani skupine Litfiba, ki bodo med drugim podali tudi svojo najnovejšo produkcijo, in sicer skladbe lp plošče *El Diablo*.

MARKO ČUBEJ

sklad mitje čuka

jelka cvelbar

Dva jezika, en otrok

Dvojezična vzgoja, ki se nas tako od blizu tiče, ni le naš problem. V nemški vzgojni reviji lahko preberemo zanimiv članek na to temo. V Nemčiji je namreč v porastu število otrok, ki izhajajo iz družin, v katerih pripadata starša različnima narodnostima: nemški in neki drugi. Statistično cenijo trenutno število otrok, ki se iz zibelke dalje učijo dveh jezikov, na 50.000.

Avtorica članka, ki je sama poročena s tujcem, ugotavlja, da so še pred dvajsetimi leti v Nemčiji svarili pred dvojezično vzgojo. Češ otrok bo preobremenjen, niti enega niti drugega jezika se ne bo naučil pravilno, poleg tega pa je veljalo prepričanje, da si otroci, ki so jih vzgajali dvojezično, ne bodo nikoli mogli zgraditi neke lastne identitete in neke večje bistrosti.

Taki predsodki so sedaj pokopani. Strokovnjaki so ugotovili, da se otrok z lahkoto uči že drugega jezika poleg materinega. Seveda se moramo izogibati mešanju jezikovnih medijev. Zato se moramo vedno držati principa en jezik - ena oseba. Vsak od staršev naj se sporazumeva z otrokom v svojem jeziku. Pomembno je, da starši gojijo tako sporazumevanje, ki naj bo podprto s pripovedovanjem pravljic, poslušanjem kaset in branjem knjig.

Najvažnejše pa je, da sta si tako oče kot mati edina v prepričanju, da bosta otroka vzgajala dvojezično. To morata potem vztrajno in dosledno izvajati.

Seveda ni nobene gerancije, da bo otrok znal optimalno govoriti oba jezika, kljub temu, da bodo izpolnjeni vsi zgornji pogoji. Najkasneje z vstopom v šolo si bo izkristaliziral svoj odnos do močnejšega in šibkejšega jezika v sebi. Povsem jasno bo, da bo dominanten jezik, ki se ga poslužuje v svojem okolju. Zato je po mnenju storkovnjakov najbolje, če poskrbimo za dinamično uporabe tako enega kot drugega jezika. V primeru otroka, ki ima nemško mamo in italijanskega očeta in živi v Nemčiji, je pomembno, da občasno preživi nekaj časa med svojimi

italijanskimi sorodniki, kajti le tako bo dobil pravi občutek za jezik.

Pravzaprav jemljejo otroci tako dvojezično vzgojo kot nekaj povsem logičnega. Mati govori z njim en jezik, oče drugega, doma ali v dodatni šoli se uči še o zgodovini in literaturi jezika, ki ni dominanten. Tudi strah, da se bo otrok naučil slabo dominantnega jezika, če se bo vzporedno učil še drugega, je odveč. Samo okolje, v katerem živi, ga bo vodilo v popolno spoznavanje jezikovnega medija, ki ga bo najbolj pogosto uporabljal.

Ob koncu počitnic

Sicer je res, da bo začetek pouka v Italiji šele 18. septembra. Že sedaj pa lahko v veletrgovinah opazimo, kako postopoma zamenjujejo na policah počitniške artikle s šolskimi. Med njimi so na častnem mestu šolske torbe in pisani nahrbtniki vseh vrst in avtorskih podpisov. Ob izbiri torbe pa se znova poraja vprašanje ali je res bolje, da je šolska torba take vrste, da jo bo otrok nosil na hrbtu?

Ortopedi so si edini, da povzročajo šolske torbe, ki jih otroci nosijo na hrbtu, najmanj škode rasti organizma. Torba, ki bi jo otrok nosil v roki, s časom povzroča, da se mišičevje, zaradi neenakomerno razporejene teže, bolj razvije na eni strani telesa in vpliva nato na napačen razvoj okostja. Zato je vsekakor boljše, da otrok nosi torbo na hrbtu.

Vendar ni vseeno kako. Torbo mora nositi na zgornjem delu hrbta, tako da se teža enakomerno porazdeli na plečih. Če pa šolska torba visi nizko na hrbtu, v primeru da so trakovi pedolgi in torba tolče otroka ob ledja, to povzroči hudo škodo otrokovemu organizmu. Prej ali slej se bodo pojavile bolečine v hrbtu in po daljšem času se bo tudi hrbtnica ukrivila. Pomislimo tudi na to, ko se bomo negotovo odločali med »invicto«, »lumberjackom« ali kako drugo novostjo...

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.30 Nad.: Canne al vento 8.30 Sodobni umetniki 8.55 Koncerti orkestrov RAI 9.55 Film: Dietro la porta chiusa (dram., ZDA 1948, r. Fritz Lang, i. Joan Bennet) 11.30 Variete: Ciao Italia 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Baletni maraton: Roland Petit - Ma Pavlova 13.25 Izžrebanje lota 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Film: Il Granduca e Mister Pimm (kom., ZDA 1963, r. David Swift, i. Glenn Ford) 16.15 Sobotni šport: kolesarstvo, 17.30 gimnastika: Italija-SZ (moški) 18.25 Izžrebanje lota 18.30 Variete: Proffimamente... non stop 19.25 Nedeljski evangelij 19.40 Almanah in dnevnik 20.40 Variete: Splash - Un'estate al massimo (vodi Massimo Ranieri) 22.45 Dnevnik 23.00 Dnevnikove poglabitve 24.00 Dnevnik in vreme 0.30 Film: Senza pietà (dram., It. 1948, r. Alberto Lattuada)	RAI 2 7.30 Male in velike zgodbe (dok. in nanizanke) 10.55 Ena rastlina na dan 11.15 Nanizanka: Al di qua del Paradiso 12.00 Variete: Sereno variabile 13.00 Dnevnik 13.30 Rubrika o zdravju 13.45 Variete (2. del) 14.35 Film: La poliziotta (kom., It. 1974, r. Steno, i. Mariangela Melato, Renato Pozzetto) 16.25 Variete: ... e l'ultimo chiuda la porta 16.50 Izžrebanje lota 16.55 Film: L'ultimo drago (kom., ZDA 1985, r. Michael Schultz, i. Taimak, Vanity) 18.45 Nanizanka: Hill Street 19.45 Dnevnik in šport 20.30 Nanizanka: Commissario Navarro - Fuoco nel quartiere arabo 22.05 Nad.: La stella del parco - Animali impazziti 23.15 Nočni dnevnik, horoskop in vreme 23.40 Nočni šport: boks, Limatola-De Santis (IP v peresji kat.), pole positi-on, bezbol	RAI 3 10.55 Film: Obiettivo Burma! (vojni, ZDA 1945, r. Raoul Walsh, i. Errol Flynn, John Brown, George Tobias) 13.00 Avtomobilizem F1 - VN Madžarske 14.00 Deželne vesti 14.10 Popoldanski dnevnik 14.20 Dokumentarec: Okolje Italija 15.05 Tenis - turnir Challenger Cervia 17.00 Film: Musica segreta (krim., ZDA 1941, r. Tim Whelan, i. Ilona Massey, George Brent) 18.45 Športna rubrika: Derby 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Aktualno: Videobox (vodi Beatrice Serani) 20.30 Nanizanka: Lassie e Silky (ZDA, i. Jon Provost, June Lockhart) 21.55 Nogomet: Catanzaro-Juventus 22.45 Nočni dnevnik 23.50 Dnevnik - poletne posebnosti 24.00 Vremenska slika 0.05 Film: Mississippi Adventure (kom., ZDA 1986, r. Walter Hill)	TV Slovenija 1 9.00 Mozaik. Radovedni Taček - Goba, 9.15 Klub Klobuk, 9.40 Vroče - Hladno, 10.05 nan. Alf 10.30 Zgodbe iz školjke 11.35 Večerni gost: Jacques Juillard 12.15 Video strani 15.45 Film: Tarzan in zlata dolina (pust., VB 1966, r. Robert Day, i. Mike Henry, Nancy Kovack) 17.20 Sova (pon.), vmes nanizanka Pri Huxtablovih 17.55 Poslovne informacije 18.00 Dnevnik 18.05 Spored za otroke: nanizanka Z vrha 18.35 Dokumentarec: Prosto-zidarstvo od blizu 19.00 Risanke in TV okno 19.30 Dnevnik, vreme, Utrip 20.15 Žrebanje 3x3 20.30 Tribute to Stan Kenton 21.30 Sova, vmes nanizanka Na zdravje! 21.55 Dnevnik, šport, vreme 22.15 Sova, vmes nad. Vojna in spomin, film Ubijaj (dram., 1971, r. Romain Gary, i. Stephen Boyd, Jean Seberg, James Mason, Curd Jürgens) 1.45 Video strani	TV Koper 17.30 Športna oddaja 18.30 Športni dokumentarec 19.00 TVD Novice 19.25 Video agenda 19.30 Nabožna oddaja: Jutri je nedelja 19.40 Otroška oddaja: Lanterna magica, vmes risanka La regina dei mille anni in nanizanka La guerra di Tom Grattan 20.40 Film: I Brutos del West (western-kom., ZDA, r. Fred Wilson) 22.00 TVD Novice 22.10 Nanizanka: Mod Squad 23.00 Športna oddaja	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Potpuri; 9.00 Otroški koticček; 9.15 Potpuri; 9.30 Radijski oder: Dekla Ančka (r. Glavko Turk); 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert Glasbene matic; 11.05 Popuri; 11.30 Lahka glasba; 12.00 Muzeji pri nas; 12.20 Pri-ljubljene melodije; 12.40 Z naših festiva-lov; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Drobčinice; 14.25 Tropicana; 15.00 Oddaja o Indijancih: Prgišneba; 15.30 Potpuri; 16.00 Debelost in akupuntura; 16.20 Evergreeni; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: Rahmaninov; 18.00 Satirični kabaret (z Borisom Kobalom in Sergejem Verčem); 18.30 Evergreeni; 19.20 Zaključek sporedov.						
CANALE 5 7.00 Nanizanke: La famiglia Bradford, 8.00 Simon Templar, 9.00 Bonanza 10.00 Film: La storia di Jesse Owens (pust., ZDA 1984, r. Richard Irving, i. Dorian Harewood) 12.00 Varieteja: Rivediamoli, 12.30 Estate 5 12.55 Canale 5 News 13.45 Nanizanka: I Robinson - La ricerca 14.30 Nan.: Top Secret, 15.30 Genitori in blue jeans 16.00 Otroški variete 17.55 Nanizanka: Mai dire si 18.55 Kviz: La verità 19.30 Varieteji: Sei un fenomeno, 20.25 Il Tg delle vacanze, 20.40 Bellezze al bagno, vmes (19.55) Canale 5 News 22.40 Variete: Superstar 23.15 TV film: Il magistrato (dram., It.-Avstralija, r. Kathy Mueller, i. Franco Nero, Catherine Wilkin, i. del, pon.) 24.00 Canale 5 News 1.15 Variete: Il Tg delle vacanze 1.30 Filmi in nanizanke non stop	RETE 4 8.00 Nadaljevanke: Riviera, 8.50 La valle dei pini, 9.40 Señorita Andrea, 10.05 Per Elisa, 10.55 Valeria 12.00 Nadaljevanka: Riviera 12.50 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti) 13.00 Nadaljevanke: Dallas - Un socio di troppo, 14.00 Sentieri (i. Kim Zimmer), 14.55 Piccola Cenerentola, 15.25 Señora, 16.05 Stellina, 17.00 La valle dei pini 17.55 TV 4 Novice 18.00 Nadaljevanke: General Hospital, 18.45 Febbre d'amore - tre anni dopo, 19.40 Primavera 20.35 Film: I tartassati (kom., It. 1959, r. Steno, i. Totò, Louis De Funès, Aldo Fabrizi, Miranda Campa) 22.40 Film: Jerry 8 3/4 (kom., ZDA 1964, r-i. Jerry Lewis, John Carradine) 0.45 Nadaljevanka: Dallas 1.45 Nanizanki: Love Boat, 2.45 Quincy 3.35 Kviza: Per la strada, Babilonia 4.25 Filmi in nanizanke non stop	ITALIA 1 7.00 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 8.30 Odprti studio 9.05 Nanizanke: L'uomo da sei milioni di dollari, 10.05 SuperVicky - Primo amore, 10.45 Riptide 11.45 Odprti studio 12.00 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 13.30 Aktualno: Festivalbar 13.50 Film: I due assi del guantone (kom., It. 1971, r. Mariano Laurenti, i. Franchi - Ingrassia) 16.00 Nanizanka: Tarzan 17.00 Glasba: TopVenti 18.00 Nanizanka: Poliziotto a quattro zampe 18.30 Odprti studio 19.00 Nanizanka: A-Team - Chi si accontenta gode (i. George Peppard) 20.00 Variete: Mai dire banzai 20.30 Nogomet: Cagliari-Inter 22.30 Rubrika: Calcio estate (vodi Raffaella Giuliani) 23.30 Variete: Playboy show 0.30 Odprti studio 0.50 Nanizanka: A-Team 1.45 Film: I due assi del guantone (pon.) 3.45 Nanizanke non stop	ODEON 13.00 Rafting 13.30 Variete: Emozioni nel blu 14.30 Nautical Show 15.00 Rubrika o zdravju 15.30 Film: La moglie è uguale per tutti (kom., It. 1955, r. Giorgio Simonelli, i. Ugo Tognazzi) 17.00 Film: I tromboni di Fra' Diavolo (kom., It. 1962, r. G. Simonelli, i. Ugo Tognazzi, Raimondo Vianello, Moira Orfei) 18.30 Variete: Fiori di zucca 19.30 Risanke 20.30 Film: Fra Manisco cerca guai (kom., It. 1961, r. A.W. Tamburella, i. Aldo Fabrizi, Maurizio Arena) 22.00 Variete: Fiori di zucca 22.30 Film: Chen furore rosso (pust., 1979, r. Yang Chin Chen, i. Wei Tzu Yun)	TMC 8.30 Risanke: Snack 11.30 Rubrika o morskih športih: Il pianeta mare 12.15 Rubrika: Crono 13.00 Sport show 16.15 SP v kolesarstvu 18.00 Nogomet: Arsenal-Tottenham	20.00 Vesti: TMC News 20.30 Film: Brain control - Alterazioni progressive (krim., ZDA 1973, r. Bernard Girard, i. Christopher Walken, Joss Ackland) 22.20 Film: Stesso mare stessa spiaggia (kom., It. 1983, r. A. Alessandro, i. Margareth Chaplin, Renzo Montagnani) 0.05 Film: La storia di Wanda (dram., ZDA 1975, r. Joseph Sargent, i. Lee Remick, Alex Rocco)	TELEFRIULI 10.45 Telefriuli non stop 15.00 Nanizanke: La squadra segreta, 16.00 Hallo Witch, 18.20 Stazione di servizio 18.50 Dok.: Squardi sul mondo 19.20 Dnevnik 20.00 Nanizanka: Korg 20.30 Film: L'ultimo colpo (dram., i. Eddie Constant-tin) 22.00 Iz parlamenta 22.30 Nočne vesti 23.00 Nanizanki: Eischied	TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 14.00 Kronika in komentar 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO SLOVENIJA 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Dnevna kronika; 8.05 Zabavna glasba; 8.15 Obvestila; 8.30 Dnevnikov odmevi; 9.35 Informacije v tujih jezikih; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.20 Obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Obvestila, čestitke in glasba; 17.00 Tedenski aktualni mozaik; 19.30 Obvestila in glasba; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Radio na dopustu; 22.00 Zr-calo dneva; 22.30 Kratka radijska igra; 22.40 Veliki zabavni orkestri; 23.05 Lite-rarni nokturno; 23.15-6.00 Nočna glasba.	RADIO KOPER (slovenski program) 7.30, 13.30, 14.30, 16.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vremenska napoved in prometni servisi; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Slovenija; 13.00 Kruh in sol radia Koper; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.15 Aktualno: Zamejska reportaža; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Melodije naj po telefonu; 18.30 Melodije morja in sonca; 19.30 Prenos Radia Slovenija.	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Ugani; 9.20 Popevka po naročilu; 9.45 Lucianova pisma; 10.00 Na prvi strani; 10.40 Družinsko vesolje: ideje in navseti; 11.00 V istr-skem narečju; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Popevka; 15.00 Komedijant; 16.00 Mixage; 17.00 Hot Hits; 18.30 Souvenir d'Italy; 19.00 Najlepše po-pevke; 20.00 Nočni program - glasba.	RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 15.00 Glasba po željah; 18.00 Music fantasy; 20.00 Zabavna oddaja: Morski val.